

FUNKTIONER OCH TABELLER FÖR KUBERING AV STÅENDE TRÄD

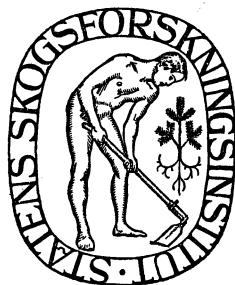
TALL, GRAN OCH BJÖRK I SÖDRA SVERIGE SAMT I HELA LANDET

FUNCTIONS AND TABLES FOR COMPUTING THE CUBIC VOLUME OF STANDING TREES

PINE, SPRUCE AND BIRCH IN SOUTHERN SWEDEN, AND IN THE WHOLE OF SWEDEN

AV

MANFRED NÄSLUND

MEDDELANDEN FRÅN STATENS SKOGSFORSKNINGSINSTITUT
BAND 36 · Nr 3

Centraltr., Esselte, Stockholm 1947
744952

Manfred Näslund

Funktioner och tabeller för kubering av stående träd

Tall, gran och björk i södra Sverige samt i hela landet

Inledning

Funktioner och tabeller för kubering av tall, gran och björk i norra Sverige ha tidigare härletts genom bearbetning av skogsforskningsinstitutets omfattande material av fällda, sektionsmätta provstammar (NÄSLUND 1940). En motsvarande bearbetning för södra Sverige framlägges härmed. Därjämte ha provstammarna från norra och södra Sverige bearbetats gemensamt i syfte att härleda kuberingsfunktioner och -tabeller huvudsakligen avsedda för tillämpning i gränsområdet. Dessa bearbetningar ha i princip utförts på samma sätt som för norra Sverige. Under hänvisning härtill kan redogörelsen för materialets bearbetning göras mycket kortfattad.

Det korrelationsanalytiska räknearbetet har utförts av skogsavdelningens räknekontor under ledning av fru MARGARETA KLEMMING. Observationsmaterialets primärbearbetning har verkställts av extra anställd personal under ledning av skogsmästare KNUT SVENSON. Till dessa medhjälpare vill jag rikta ett hjärtligt tack.

Kap. I. Materialet

Materialet utgöres av fällda och sektionsmätta provstammar från skogsforskningsinstitutets fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor samt från avverkningstrakter på försöksparkerna. Från försöksytorna ha i regel tagits sista revisionens provstammar.

Såväl tallen som granen och björken förete ur taxatorisk synpunkt vissa olikheter i södra och norra Sverige. Provstamsmaterialets omfattning har ansetts tillräckligt för en uppdelning av landet i en sydlig och en nordlig del.

Vid materialets avgrensning har till södra Sverige hänförts beträffande tallen området för sydsvensk tall samt övergångsområdet mellan sydsvensk och nordsvensk tall enligt SYLVÈNS karta (1916) samt för gran och björk Götaland och Svealand med undantag av Kopparbergs län och norra delen av Värmlands län (se fig. 1—3).¹ Uppdelningen är närmast att fatta som geografisk, och förmodas endast i genomsnitt vissa taxatoriska skillnader föreligga. Någon uppdelning av materialet på de olika björkarterna har ej utförts, emedan det ej ansetts möjligt att upprätthålla en sådan indelning vid det praktiska taxeringsarbetet.

Materialet för södra Sverige utgöres av följande antal provstammar med en brösthöjdsdiameter under bark om 3 cm och däröver.

Tall	2 390 st.
Gran.....	2 425 »
Björk	1 363 »
	Summa 6 178 st.

Materialets geografiska fördelning framgår av fig. 1—3, vilka utvisa belägenheten av de fasta försöksytor, tillfälliga undersökningsytor och avverkningstrakter, varifrån provstammarna tagits. Figurerna redovisa även materialet till kuberingsfunktionerna för norra Sverige. Beträffande provstamsmaterialet för södra Sverige framgår av figurerna, att tallen och granen äro ganska väl fördelade över Götaland och Svealand, under det att björken är starkt koncentrerad till Svealand och Halland. Björkmaterialet består övervägande av vårtbjörk och övergångsformer mellan vårtbjörk och glasbjörk, men även glasbjörk förekommer i ej obetydlig omfattning.

För södra Sverige framgår materialets fördelning på diameter- och höjd-klasser av tab. 1—3. I dessa tabeller har även för de olika diameter- och höjd-klasserna angivits det aritmetiska medeltalet av de enskilda trädens barkprocent (tall och björk) och kronförhållande (tall, gran och björk). Med diameter avses här och i det följande brösthöjdsdiameter. Barkprocenten betecknar i dessa tabeller diameters barkprocent uttryckt i procent av diametern under bark. Tab. 1—3 visa, att materialet har en god spridning med hänsyn till där redovisade trädkaraktärer. Särskilt gäller detta för tall och gran.

¹ Vid motsvarande bearbetning för norra Sverige hänfördes beträffande gran och björk Norrland och Dalarna till norra Sverige. Då provstamsmaterial saknas från norra Värmland, inverkar detta ej på gränsdragningen för resultaten tillämpning. Härvid torde för gran och björk norra Värmland böra räknas till norra Sverige.

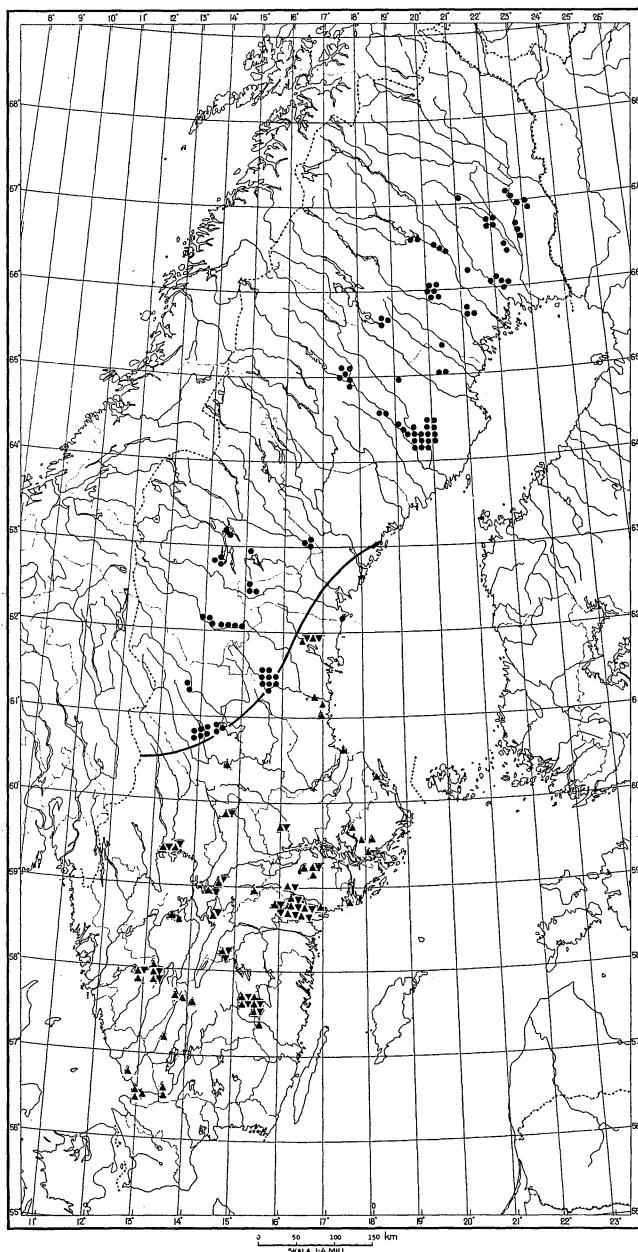

Fig. 1. Karta utvisande tallstammarnas fördelning över landet. De svarta cirklarna (norra Sverige) och trianglarna (södra Sverige) beteckna provytor eller bestånd, varifrån provstammar insamlats. Utbredningsområdena för nordsvensk och sydsvensk tall är inlagda efter SYLVEŃ karta med en grov linje. Härvid har övergångszonen hämförts till den sydsvenska tallens område.

Map showing the distribution of sample trees of pine in different parts of the country.

The black circles (Northern Sweden) and triangles (Southern Sweden) denote sample plots or stands from which sample trees have been taken. The botanical ranges of Northern pine and of Southern pine, according to SYLVEŃ, are shown by a heavy solid line. The transition zone between the different pines has been included in the range of the Southern pine.

Beträffande materialet för norra Sverige hänvisas till den tidigare publikationen (NÄSLUND 1940).

Det har eftersträvats att inom materialet erhålla en stor variation med

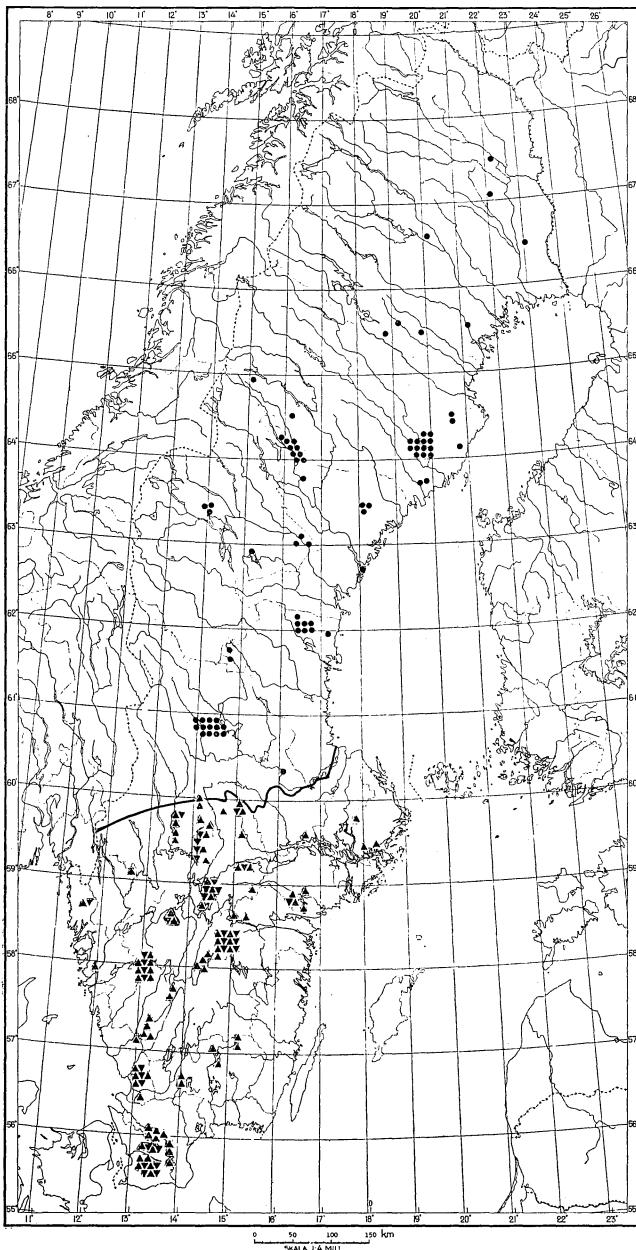

Fig. 2. Karta utvisande granprovstammarnas fördelning över landet. De svarta cirklarna (norra Sverige) och trianglarna (södra Sverige) beteckna provvytor eller bestånd, varifrån provstammar insamlats. Gränsen mellan norra och södra Sverige har angivits med en grov, heldragen linje.

Map showing the distribution of sample trees of spruce in different parts of the country.
The black circles (Northern Sweden) and triangles (Southern Sweden) denote sample plots or stands from which sample trees have been taken. The boundary between Northern and Southern Sweden is shown by a heavy solid line.

avseende på sådana träd- och beståndskaraktärer, som kunna förväntas ha betydelse för stamformens utbildning. De vanligaste i praktiskt skogsbruk förekommande trädtyperna äro väl representerade i materialet, men dessutom förekomma extrema typer i ej obetydlig omfattning.

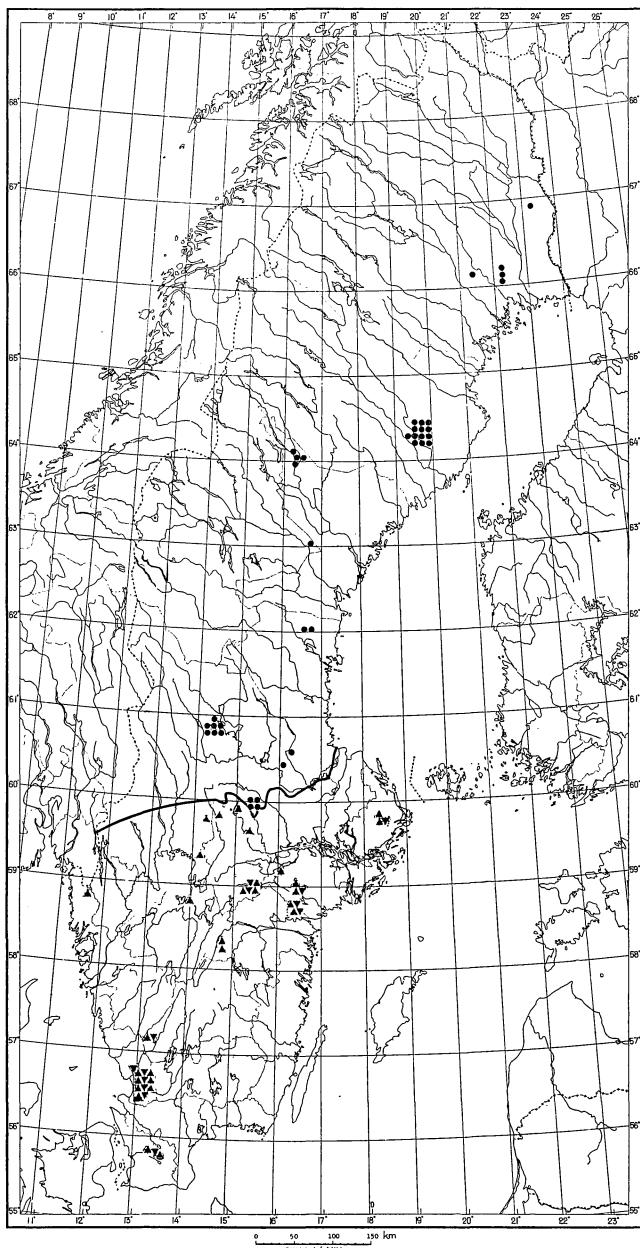

Fig. 3. Karta utvisande björkprovstammarnas fördelning över landet. De svarta cirklarna (norra Sverige) och trianglarna (södra Sverige) beteckna provytor eller bestånd, varifrån provstammar insamlats. Gränsen mellan norra och södra Sverige har angivits med en grov, heldragna linje.

Map showing the distribution of sample trees of birch in different parts of the country. The black circles (Northern Sweden) and triangles (Southern Sweden) denote sample plots or stands from which sample trees have been taken. The boundary between Northern and Southern Sweden is shown by a heavy solid line.

Provstammar, som enligt anteckning i fält äro tydligt abnorma (toppbrutna, klykvuxna e. d.), ha ej medtagits. Det bör särskilt beträffande björken observeras, att endast träd med genomgående huvudstam och utan väsentliga klykbildningar ingå i materialet (jfr s. 26).

*Tab. 1. Tallprovstammarnas fördelning på diameter- och höjdklasser samt genomsnittlig
The distribution of pine sample trees in diameter and height classes*

Höjd över mark m	Brösthöjdsdiameter Diameter breast high																		
	5,0—7,9		8,0—10,9		11,0—13,9		14,0—16,9		17,0—19,9		20,0—22,9								
	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K							
3,0—4,9	1	25,0	39,6																
5,0—6,9	57	17,3	35,7	6	20,9	54,5													
7,0—8,9	142	16,9	35,2	54	14,6	41,9	10	17,1	50,7	5	16,1	56,9							
9,0—10,9	91	15,3	32,9	139	15,2	35,9	49	17,6	42,4	11	20,7	52,6							
11,0—12,9	7	16,2	23,2	97	14,8	32,8	107	15,4	38,5	31	17,1	46,1							
13,0—14,9				18	16,2	23,4	94	16,7	31,8	68	15,6	37,2							
15,0—16,9							28	17,0	29,0	75	16,2	32,4							
17,0—18,9							9	19,5	25,3	44	17,0	28,1							
19,0—20,9									74	16,9	31,5								
21,0—22,9									9	20,6	26,1								
23,0—24,9									67	17,1	30,7								
25,0—26,9									3	17,8	21,8								
27,0—28,9									10	18,5	22,9								
29,0—30,9										4	17,8	28,4							
31,0—32,9												15	16,5	25,7					
												5	12,1	26,9					
Summa träd Total	298			314			297			244			236			202			204
Medeltal Average	B	16,5		15,1			16,5			16,7			16,8			16,9			16,9
	K		34,3				35,6			36,1			35,8			34,4			34,5
																			34,7

Provstammarna äro enmeterssektionerade, och mätningarna ha utförts med stor noggrannhet samt på sätt, som närmare angivits i avhandlingen »Skogs-försöksanstaltens gallringsförsök i tallskog. Primärbehandling» (NÄSLUND 1936, s. 60).

barkprocent (B) och genomsnittligt kronförhållande (K) i dessa klasser. Södra Sverige.
and average bark percentage (B) and crown ratio (K) in these classes. Southern Sweden.

under bark i centimeter
inside bark in centimetres

26,0—28,9		29,0—31,9		32,0—34,9		35,0—37,9		38,0—40,9		41,0—43,9		44,0—46,9		47,0—49,9		Summa träd Total number of trees
Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K		
																1
																63
																212
																300
3 12,4 50,8	4 18,3 62,6															279
10 14,6 60,1	7 17,2 61,5	11 14,4 64,2	2 16,6 61,8													251
5 19,7 54,5	3 23,4 53,9	3 20,8 45,1	2 12,2 64,8													179
2 28,5 40,9	2 33,6 47,4	3 27,7 39,1	2 15,8 62,2													183
16 19,2 36,2	8 20,8 34,9	1 19,1 44,0	1 40,7 37,9													207
70 16,1 33,8	30 14,9 35,1	4 12,5 32,8	4 17,8 32,8	2 17,3 39,3												251
40 16,9 33,0	43 14,6 35,6	20 15,1 37,8	15 14,8 41,3	2 17,8 36,0	1 19,9 52,2											163
15 14,7 28,8	17 16,4 32,8	13 13,6 32,7	7 14,2 34,4	7 14,9 34,3	1 13,8 61,6	1 16,8 68,1										80
14 15,4 29,5	13 15,9 28,6	18 16,7 30,5	18 13,8 34,0	10 15,0 37,2	5 11,8 36,8											84
		5 16,7 32,1	5 14,2 35,7	9 13,4 30,3	6 13,8 34,5	8 12,7 34,5	5 12,6 37,1	1 14,9 32,4								39
						2 14,0 37,6	2 10,2 34,2	1 9,1 35,1								5
175	132	78	60	29	18			8		2						2 297
16,5	16,2	15,7	14,9	15,0	12,6	12,6		14,6								
	35,5	37,0	39,0	38,2	36,0	37,8		44,4								37,2

Kap. II. Bearbetningen

Provstamsmaterialet har underkastats en korrelationsanalytisk bearbetning i avsikt att härleda empiriska funktioner för beräknanget av stående träd kubikmassa på och under bark med hjälp av objektiva och i praktiken lätt

Tab. 2. Granprovstammarnas fördelning på diameter- och höjdklasser
The distribution of spruce sample trees in diameter and height classes

Höjd över mark Height from the ground m	Brösthöjdsdiameter under Diameter breast high inside							
	5,0—7,9		8,0—10,9		11,0—13,9		14,0—16,9	
	Antal träd Number of trees	K	Antal träd Number of trees	K	Antal träd Number of trees	K	Antal träd Number of trees	K
3,0—4,9	5	48,0						
5,0—6,9	40	45,8	5	52,2	1	67,2		
7,0—8,9	87	42,7	43	56,3	2	57,4	2	81,6
9,0—10,9	56	43,8	116	52,2	33	63,5	20	70,7
11,0—12,9	1	43,8	96	46,6	99	54,0	36	63,5
13,0—14,9			24	41,1	92	51,6	45	57,5
15,0—16,9			8	31,8	79	44,0	90	49,5
17,0—18,9					23	41,8	III	45,3
19,0—20,9					I	25,6	40	43,9
21,0—22,9							6	34,3
23,0—24,9								40
25,0—26,9								46,1
27,0—28,9								69
29,0—30,9								49,2
31,0—32,9								64
33,0—34,9								54,3
Summa träd Total	189		292		330		350	
Medeltal av K Average of K		43,8		49,5		51,0		51,1
						51,7		54,5
							57,9	
								60,2

utförbara observationer. Det synes riktigare att alltefters behovet direkt uppskatta kubikmassan på eller under bark i stället för att använda barkprocenter. I syfte att tillfredsställa olika behov av noggrannhet vid det praktiska taxeringsarbetet har det eftersträvats att härleda såväl enklare som mera differentierade kuberingsfunktioner.

samt genomsnittligt kronförhållande (K) i dessa klasser. Södra Sverige.
and average crown ratio (K) in these classes. Southern Sweden.

bark i centimeter
bark in centimetres

29,0— 31,9	32,0— 34,9	35,0— 37,9	38,0— 40,9	41,0— 43,9	44,0— 46,9	47,0— 49,9	50,0— 52,9	53,0— 55,9	Summa träd Total number of trees
Antal träd Number of trees	
K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
									5
									46
									134
									229
2 79,7									257
6 89,3									207
2 77,4	1 96,7	2 84,3							276
	1 93,0				1 89,4				286
6 67,5	3 89,1	1 77,4	1 87,5		1 93,1				276
10 66,8	5 70,6	6 70,7		1 76,4					225
19 57,9	2 1 64,6	7 70,1	2 60,0		1 80,9				169
3 1 53,0	3 3 60,0	1 6 61,7	6 68,3	4 67,4					142
1 5 52,4	1 1 60,7	1 6 65,2	1 1 69,3	3 67,1	3 72,1				63
6 50,2	7 58,2	8 64,6	7 69,1	2 64,5	1 72,7				33
		2 64,4	4 66,6	1 58,7	1 70,7				8
								1 69,7	1
97	82	58	31	11	8			1	2 357
	59,3	63,7	66,2	68,7	66,8	77,9		69,7	

Vid bearbetningen av materialet har jag valt att betrakta brösthöjdsformtalet som beroende variabel och således närmast sökt en empirisk funktion för dess bestämmande.

Provträdagens kubikmassa och formtal på och under bark för stammen ovan stubbe ha beräknats enligt i den tidigare anförlada avhandlingen (NÄSLUND

Tab. 3. Björkprovstommarnas fördelning på diameter- och höjdklasser samt genomsnittlig
The distribution of birch sample trees in diameter and height classes and

Höjd över mark Height from the ground m	Brösthöjdsdiameter under Diameter breast high inside												
	5,0—7,9		8,0—10,9		11,0—13,9		14,0—16,9		17,0—19,9				
	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	
5,0—6,9	6	5,2	57,3										
7,0—8,9	63	6,9	49,6	7	9,2	58,0							
9,0—10,9	41	8,1	43,8	21	10,6	50,8	6	16,8	65,1	3	20,5	63,1	
11,0—12,9	10	8,2	43,7	66	8,5	44,6	19	7,8	48,7	2	7,8	52,0	
13,0—14,9				49	9,4	39,4	101	8,3	45,8	30	9,8	50,4	
15,0—16,9				11	12,0	29,3	74	9,3	37,9	80	12,1	42,9	
17,0—18,9							29	10,8	34,9	67	13,2	38,7	
19,0—20,9							5	13,4	30,5	29	12,5	39,8	
21,0—22,9										6	9,5	35,0	
23,0—24,9											5	12,8	32,0
25,0—26,9													
Summa träd Total	120			154			234			217		203	
Medeltal Average	B		7,3		9,4		9,2		12,2		14,1		
	K		47,5		43,3		42,4		42,4		44,2		

1936, s. 61) angivet sätt. Den s. k. rotansvällningen ingår således i kubikmassan och formtalet, vilket måste betraktas som en stor fördel. Som stubbe räknas en procent av trädhöjden över mark.

Inom ramen för det uppställda kravet att fältobservationerna skola vara objektiva och lätta att utföra, har det gällt att studera sådana karaktärer, vilka förmåda vara av betydelse för formtalets härledning. Vi är här inne på ett klassiskt arbetsfält, som nu kunnat bearbetas med moderna hjälpmedel. Vilka karaktärer, som skola ingå såsom oberoende variabler i de slutliga formtalsfunktionerna, kan ej avgöras på annat sätt än att vid den korrelationsanalytiska bearbetningen pröva sig fram. Valet av de faktorer, som böra göras

barkprocent (B) och genomsnitligt kronförhållande (K) i dessa klasser. Södra Sverige.
 average bark percentage (B) and crown ratio (K) in these classes. Southern Sweden.

bark i centimeter bark in centimetres										Summa träd Total number of trees	
20,0—22,9			23,0—25,9		26,0—28,9		29,0—31,9		32,0—34,9		
Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K	Antal träd Number of trees	B	K
										6	
										70	
										71	
										97	
	I	21,0	64,1							184	
5	15,7	47,3	I 18,5	57,5						211	
32	15,1	46,8	I 14	15,6	49,9		I 16,6	48,6		210	
59	16,5	41,8	49	16,3	42,4	9	16,5	45,1	5	18,0	46,9
62	13,7	40,7	60	14,3	43,4	33	16,4	49,5	4	17,4	50,1
18	11,6	38,4	II	12,9	36,6	10	12,8	48,2	4	14,2	49,1
			2	9,8	30,7	I	11,8	35,1			
176		I 38			53		I 4		3		I 312
	I 4,7		I 5,0		I 5,7		I 6,6		I 4,3		
	42,1		43,2		48,2		48,6		54,4		

till föremål för en sådan prövning, har delvis kunnat ske med stöd av äldre erfarenheter.

Härvid ha följande faktorer främst ansetts böra komma i fråga, nämligen trädets brösthöjdsdiameter och höjd, brösthöjdsdiameterns barkprocent, kronförhållandet och åldern, varjämte en uppdelning av materialet på två geografiska områden, norra och södra Sverige, betraktats som värdefull. I det följande lämnas några kommentarer och definitioner i anslutning till de ovan nämnda faktorerna.

Trädets höjd har räknats från marken. Det har nämligen ansetts lämpligt, att trädhöjden liksom brösthöjden mätes från marken (jfr PETTERSON 1926,

s. 73). Vid användning av Christens höjdmätare torde detta enklast ske genom att från stångens nedre ända utmärka 0,3 m och vid höjdmätningen hålla stången så, att märket sammanfaller med brösthöjdsläget å trädet (1,3 m över mark). Till den avlästa höjden adderas sedan 1,0 m, varefter höjden över mark erhålls. Jämfört med det i praktiken brukliga sättet att placera stångens nedre ända vid en uppskattad stubbhöjd medför den ovannämnda metoden den fördelen, att stångens nedre ända mindre skymmes av markvegetation och buskar. Därjämte bortfaller den subjektiva bedömningen av stubbhöjden (jfr PETRINI 1933, s. 355).

I de vid bearbetningen ursprungligen erhållna formtalsfunktionerna (jfr s. 13) har det högra ledet multiplicerats med 0,99, för att det beräknade formtalet multiplicerat med höjden över mark skall ge formhöjden över stubbe, varav sedan kubikmassan över stubbe erhålls.

Som barkkarakter har använts brösthöjdsdiameters barkprocent, varvid den dubbla barktjockleken uttryckts i procent av resp. diametern på och under bark. Den förra procenten har använts för formtalsfunktionen på bark och den senare för formtalet under bark.

Kronansättningen har karakteriseras av kronförhållandet, vilket definierats som den gröna kronans längd i procent av trädhöjden över mark. Vid den nedre krongränsens bestämmande anses ensam, frisk gren under den samlade gröna kronan ej tillhöra densamma, om den är isolerad från den övriga kronan av minst tre döda grenvarv. Krongränsen bestämmes av grenens fästpunkt på stammen och ej av kronkonturen. Härigenom erhålls en objektiv bestämning av kronförhållandet, vilket med det uppställda kravet på objektiva uppskattningsnormer varit avgörande för kronansättningens karakterisering. Kronförhållandet är även ur biologiska och ekonomiska synpunkter en värdefull beskrivande faktor.

Det subjektiva moment, som bedömningen av formpunktens läge (vindtryckets angreppspunkt) utgör vid kubikmassans uppskattning enligt formpunktmetoden (JONSON 1912), har sälunda eliminerats.

Sedan vi tagit ståndpunkt till vilka oberoende variabler, som böra prövas, återstår att utreda i vilken form dessa skola införas i korrelationsräkningen, d. v. s. utjämningsekvationens form. Härmed äro betydande svårigheter förenade. Vi skola här ej närmare gå in på den korrelationsanalytiska bearbetningen av det omfattande materialet utan begränsa oss till att framlägga de härledda funktionerna för formtalets och kubikmassans beräknande (kuberringsfunktionerna) samt diskutera dessas funktioners praktiska användbarhet.

Ålderns betydelse för formtalets bestämning har endast studerats beträffande tallen. Härvid visade det sig, att åldern ej hade något inflytande på formtalet utöver det som redovisades av diameter, höjd, kronförhållande och barkprocent.

Kap. III. Kuberingsfunktioner för tall, gran och björk i södra Sverige

I syfte att tillfredsställa olika taxeringsbehov ha vid den korrelationsanalytiska bearbetningen härletts dels mindre funktioner, som endast fordra kännedom om trädets diameter och höjd, dels större och noggrannare funktioner, vilka dessutom fordra kännedom om kronförhållandet (tall och gran) samt diameters barkprocent (tall och björk). Funktionerna äro avsedda för träd med en brösthöjdsdiameter större än 5 cm. För småträd komma särskilda funktioner att publiceras senare.

De vid den korrelationsanalytiska bearbetningen erhållna formtalsfunktionerna ha efter multiplikation med $\frac{\pi}{4} d^2 h$, där d och h betyda resp. diameter och höjd, transformerats till funktioner, som direkt ge trädets kubikmassa. Under vissa förhållanden äro dessa funktioner ur arbetssynpunkt fördelaktigare än formtalsfunktionerna, vilket närmare diskuteras i kap. VI.

Formtals- och kubikmassefunktionerna äro i det efterföljande sammanförda trädslagsvis, varvid nedan angivna beteckningar och definitioner används.

Beteckningar och definitioner

Observationer på bark avse funktioner för formtal och kubik massa på bark. Observationer under bark avse funktioner för formtal och kubik massa under bark.

Inom parentes anges i det efterföljande använda benämningar på i funktionerna ingående trädkaraktärer.

b = dubbel barktjocklek vid brösthöjd uttryckt i mm (barktjocklek).

B = brösthöjdsdiameters barkprocent angiven i procent av diametern på bark resp. under bark (barkprocent).

d = brösthöjdsdiameter på bark resp. under bark i cm (diameter).

f = brösthöjdsformtalet på bark resp. under bark för stammen ovan stubbe, uttryckt i tusendelar och multiplicerat med 0,99 (formtal). Som stubbe räknas en procent av trädhöden över mark. Detta formtal ger sålunda efter multiplikation med höden över mark formhöden över stubbe.

h = trädets höjd över mark i m (höjd).

k = krongränsens höjd över mark i m (krongräns Höjd, jfr s. 12).

K = kronans längd i procent av trädets höjd över mark (kronförhållandet, jfr s. 12).

v = trädets kubik massa över stubbe och på bark resp. under bark angiven i dm³ (kubik massa).

Tallens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 420,16 + 1\ 519,24 \frac{1}{h} + 51,62 \frac{h}{d} - 3,962 B - 0,9246 K \quad \dots \dots \dots \quad (1)$$

$$v = 0,1193 d^2 + 0,02574 d^2 h + 0,007262 d^2 k + 0,004054 dh^2 - 0,003112 dhb \quad (2)$$

$$f = 308,97 + 1\ 365,38 \frac{1}{h} + 93,14 \frac{h}{d} \quad \dots \dots \dots \quad (3)$$

$$v = 0,1072 d^2 + 0,02427 d^2 h + 0,007315 dh^2 \quad \dots \dots \dots \quad (4)$$

Under bark.

$$f = 448,53 + 909,21 \frac{1}{h} + 44,71 \frac{h}{d} + 1,339 B - 1,201 K \quad \dots \dots \dots \quad (5)$$

$$v = 0,07141 d^2 + 0,02580 d^2 h + 0,009430 d^2 k + 0,003511 dh^2 + 0,001052 dhb \quad (6)$$

$$f = 408,49 + 798,46 \frac{1}{h} + 72,89 \frac{h}{d} \quad \dots \dots \dots \quad (7)$$

$$v = 0,06271 d^2 + 0,03208 d^2 h + 0,005725 dh^2 \quad \dots \dots \dots \quad (8)$$

Granens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 329,09 + 1\ 348,92 \frac{1}{h} + 186,94 \frac{h}{d} - 583,74 \frac{h}{d^2} - 0,7854 K \quad \dots \dots \quad (9)$$

$$v = 0,1059 d^2 + 0,01968 d^2 h + 0,006168 d^2 k + 0,01468 dh^2 - 0,04585 h^2 \quad (10)$$

$$f = 245,09 + 1\ 405,66 \frac{1}{h} + 231,11 \frac{h}{d} - 628,48 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (11)$$

$$v = 0,1104 d^2 + 0,01925 d^2 h + 0,01815 dh^2 - 0,04936 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (12)$$

Under bark.

$$f = 325,04 + 1322,62 \frac{1}{h} + 180,36 \frac{h}{d} - 551,55 \frac{h}{d^2} - 0,7566 K \quad \dots \dots \quad (13)$$

$$v = 0,1039 d^2 + 0,01959 d^2 h + 0,005942 d^2 k + 0,01417 dh^2 - 0,04332 h^2 \quad (14)$$

$$f = 245,57 + 1369,89 \frac{1}{h} + 219,34 \frac{h}{d} - 587,65 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (15)$$

$$v = 0,1076 d^2 + 0,01929 d^2 h + 0,01723 dh^2 - 0,04615 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (16)$$

Björkens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 302,45 + 1221,63 \frac{1}{n} + 155,44 \frac{h}{d} - 462,95 \frac{h}{d^2} - 5,864 B \quad \dots \dots \quad (17)$$

$$v = 0,09595 d^2 + 0,02375 d^2 h + 0,01221 dh^2 - 0,03636 h^2 - 0,004605 dhb \quad (18)$$

$$f = 109,01 + 1823,03 \frac{1}{h} + 277,56 \frac{h}{d} - 844,17 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (19)$$

$$v = 0,1432 d^2 + 0,008561 d^2 h + 0,02180 dh^2 - 0,06630 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (20)$$

Under bark.

$$f = 267,44 + 139,98 \frac{1}{h} + 149,04 \frac{h}{d} - 406,04 \frac{h}{d^2} - 0,9224 B \quad \dots \dots \quad (21)$$

$$v = 0,08953 d^2 + 0,02101 d^2 h + 0,01171 dh^2 - 0,03189 h^2 - 0,0007244 dhb \quad (22)$$

$$f = 237,03 + 1266,05 \frac{1}{h} + 162,72 \frac{h}{d} - 451,26 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (23)$$

$$v = 0,09944 d^2 + 0,01862 d^2 h + 0,01278 dh^2 - 0,03544 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (24)$$

Kap. IV. Noggrannheten hos funktionerna för södra Sverige

Formtalsfunktionernas medelavvikelse samt de ingående konstanternas medelfel framgår av tab. 4. Medelavvikelsen för enskilt träd mellan observerat och beräknat formtal (funktionens medelavvikelse) utgör för exempelvis funktion (1) 7,05 procent. De observerade formtalens medelavvikelse kring sitt eget medeltal är 14,45 procent, varför medelavvikelsen avsevärt nedbringats genom korrelationsfunktionen. Beträffande tallen och björken är

Tab. 4. Formtalsfunktionernas medelavvikelse samt de ingående konstanternas medelfel. Södra Sverige.

The standard deviation of the form factor functions and the standard error of the constants of the functions. Southern Sweden.

Trädslag Tree species	Funk- tion Function	Antal träd Num- ber of trees	Medel- avvikelse från Standard deviation from		Konstanternas medelfel i procent The standard error of the constants per cent					
			medel- talet average %	funk- tionen function %	Konstanta termen The constant term	Koefficienten för The coefficient of				
						$\frac{I}{h}$	$\frac{h}{d}$	$\frac{h}{d^2}$	B	K
Tall på bark	I	2 390	14,45	7,05	1,4	1,5	8,4	—	4,9	7,8
Pine outside bark										
» » »	3	2 390	14,45	7,80	1,1	1,7	4,4	—	—	—
» under »	5	2 390	11,22	8,17	1,5	3,2	10,6	—	12,6	7,6
» » »	7	2 390	11,22	8,56	1,0	3,5	6,0	—	—	—
Gran på bark	9	2 425	11,35	6,93	2,8	3,4	4,5	8,0	—	6,6
Spruce outside bark										
» » »	II	2 425	11,35	7,25	3,1	3,4	3,6	7,8	—	—
» under »	I3	2 425	11,26	7,20	2,8	3,5	4,4	7,3	—	7,0
» » »	I5	2 425	11,26	7,50	3,1	3,5	3,5	7,1	—	—
Björk på bark	I7	1 363	14,89	8,82	4,5	7,7	7,4	11,8	4,4	—
Birch outside bark										
» » »	I9	1 363	14,89	10,37	II,3	5,8	4,3	7,3	—	—
» under »	21	1 363	11,35	9,26	5,2	8,9	7,7	12,6	19,8	—
» » »	23	1 363	11,35	9,34	5,4	7,9	6,9	11,3	—	—

medelavvikelsen från såväl medeltalet som funktionen något större än hos motsvarande funktioner för norra Sverige. För granen är förhållandet motsatt (jfr NÄSLUND 1940).

De större funktionerna visa för tall och gran samt för björk på bark ej oväsentligt lägre medelavvikelse än de mindre och äro således noggrannare. För björk under bark är motsvarande skillnad i medelavvikelse ringa. Funktionens medelavvikelse är emellertid endast ett summariskt uttryck för dess noggrannhet, och vi återkomma till denna fråga i det efterföljande (s. 23). Funktionerna för formtalet på bark ha för tall och gran mindre medelavvikelse än motsvarande funktioner under bark. För björken gäller detta endast de större funktionerna.

Medelavvikelsen varierar för de större och noggrannare funktionerna mellan 6,93 och 9,26 procent. För de mindre funktionerna äro motsvarande siffror 7,25 och 10,37 procent. Medelavvikelsen gäller det enskilda trädet, men vi skola i det följande även behandla det fel, som kan förväntas vid kubering av ett flertal träd.

Medelfelet på de i funktionerna ingående konstanterna har beräknats och framgår av tab. 4. Medelfelsprocenternas inbördes storleksordning anger också den ordning, i vilken variablerna ha betydelse för formtalets bestämning. Den variabel, vars koefficient har den minsta medelfelsprocenten, är av den största betydelsen.

I funktionen för tall på bark har sålunda barkprocenten större betydelse än kronförhållandet. Under det att förhållandet är motsatt i funktionen för tall under bark. Vid jämförelsen mellan konstanternas felprocenter bör observeras, att olika provstamsantal ligga till grund för funktionerna.

I formtalsfunktionerna för gran har förutom K (kronförhållandet) även den härledda variabeln K^2 visat sig vara av betydelse. Värdet härv har dock ej ansetts motsvara det ökade arbetet vid tillämpningen, varför denna variabel ej medtagits. De större tallfunktionerna innehålla en variabel mera än för

norra Sverige, och det är $\frac{h}{d}$ som tillkommit (jfr NÄSLUND 1940). Denna variabel

prövades även för norra Sverige, men det visade sig, att den där ej hade något inflytande på formtalet utöver vad som redovisades av de övriga variablene. Vid bestämningen av björkens formtal är barkprocenten (B) av större betydelse för södra Sverige än för norra. Kronförhållandet har för björken i södra Sverige endast mycket ringa inverkan på formtalet, när barkprocenten ingår i funktionen, varför denna variabel utelämnats.

Av större intresse än funktionernas medelavvikelse är det fel, som kan förväntas vid kuberingen av ett flertal till samma dimensionsklass eller bestånd hörande träd. Härvid blir i princip det procentuella medel-

felet i totala kubikmassan genomsnittligt mindre än funktionens procentuella medelavvikelse (σ), emedan en viss felutjämning äger rum mellan de enskilda träden (N stycken), men större än $\frac{\sigma}{\sqrt{N}}$, emedan felen ej äro helt oberoende av varandra, varigenom för klassen eller beståndet systematiska fel uppkomma.

Sålunda kan en sorterings av stammarna ske på sådant sätt, att inom en klass eller ett bestånd samla sig övervägande träd, som kuberas för lågt med funktionen, och i annat fall hopa sig huvudsakligen sådana träd, för vilka för höga resultat erhållas. I syfte att belysa denna fråga ha såväl dimensionsklassvisa som beståndsvisa jämförelser mellan beräknade och observerade formtal och kubikmassor utförts. Vi skola först uppehålla oss med den förra jämförelsen.

Det provstamsmaterial, som ligger till grund för funktionerna, har sorterats på diameterklasser av 3 cm vidd och dessa i sin tur i höjdklasser om 2 m vidd. För de så erhållna dimensionsgrupperna har en jämförelse utförts mellan de beräknade och observerade genomsnittliga formtalen. Resultatet av en sådan jämförelse med de större funktionerna för formtalet under bark (nr 5, 13 och 21, s. 14) återgives i tab. 5—7. Differensen mellan beräknat och observerat formtal är uttryckt i procent av det beräknade värdet. En positiv differens betyder här i överensstämmelse med i praktiken gängse språkbruk, att det beräknade formtalet är större än det observerade.

Tab. 5 gäller tallen och visar en mycket god överensstämmelse mellan beräknade och observerade värden. Differenserna äro övervägande små och uppgå i regel endast till något större belopp i grupper, där trädantalet är ringa. Positiva och negativa differenser äro ganska väl fördelade, och några utpräglade systematiska tendenser kunna ej anses föreliggia. Detsamma gäller även för granen i tab. 6.

Tab. 7 återger en motsvarande jämförelse för björken. Överensstämmelsen mellan beräknade och observerade formtal är god, och några markerade systematiska tendenser förefinnas ej.

Samma jämförelse med motsvarande funktioner för formtalet på bark har lämnat likartade resultat. Detsamma gäller även de mindre funktionerna, men differenserna äro här i genomsnitt något högre. Vi återkomma i det följande till en närmare gradering av funktionerna med hänsyn till deras noggrannhet.

Vid den beståndsvisa jämförelsen har utan val och genom kvoträkning uttagits 10 provytor med minst 20 provstammar per yta bland det material, som ligger till grund för resp. funktion. För dessa provytor ha 20 objektivt utvalda träd per yta stamvis kuberats med hjälp av den funktion jämförelsen avser. Den så erhållna kubikmassan per provyta jämfördes i tab. 8 med de värden sektionsmätningen lämnat, varvid differensen uttryckts i procent

Tab. 5. Jämförelse mellan beräknade och observerade formtal under bark. Tall. Södra Sverige.
 Comparison between the calculated and the observed form factors inside bark. Pine. Southern Sweden.

$$f = 448,53 + 909,21 \frac{I}{h} + 44,71 \frac{h}{d} + 1,339 B - 1,201 K$$

Höjd över mark Height from the ground m	Brösthöjdsdiameter under bark i centimeter Diameter breast high inside bark in centimetres															Summa träd Total number of trees	
	5,0— 7,9	8,0— 10,9	11,0— 13,9	14,0— 16,9	17,0— 19,9	20,0— 22,9	23,0— 25,9	26,0— 28,9	29,0— 31,9	32,0— 34,9	35,0— 37,9	38,0— 40,9	41,0— 43,9	44,0— 46,9	47,0— 49,9		
	Differens i procent av beräknat formtal The difference in per cent of the calculated form factor																
Antal träd anges inom parentes The number of trees is given in parenthesis																	
3,0— 4,9	+ 11,60 (1)															1	
5,0— 6,9	+ 0,07 (57)	+ 0,28 (6)														63	
7,0— 8,9	- 0,19 (142)	- 1,79 (54)	+ 2,19 (10)	- 7,69 (5)	- 13,37 (1)											212	
9,0—10,9	+ 0,96 (91)	- 1,83 (139)	- 0,57 (49)	+ 1,20 (11)	- 2,01 (3)	+ 8,00 (5)	+ 5,27 (2)									300	
11,0—12,9	- 1,20 (7)	+ 0,35 (97)	- 1,32 (107)	+ 1,04 (31)	+ 3,61 (12)	+ 6,39 (10)	- 3,67 (8)	+ 6,43 (3)	+ 5,50 (4)							279	
13,0—14,9		+ 0,26 (18)	- 1,47 (94)	- 2,79 (68)	- 3,98 (23)	- 1,50 (9)	+ 4,05 (9)	+ 6,07 (10)	+ 7,90 (7)	+ 5,18 (11)	+ 0,31 (2)					251	
15,0—16,9			+ 1,44 (28)	+ 0,28 (75)	- 0,79 (40)	- 3,87 (17)	- 1,72 (4)	+ 3,26 (5)	+ 1,20 (3)	+ 4,02 (3)	- 5,88 (2)	+ 11,43 (1)	+ 0,43 (1)			179	
17,0—18,9				+ 2,94 (9)	+ 1,36 (44)	- 0,04 (74)	+ 2,98 (35)	- 3,95 (12)	- 5,15 (2)	- 3,46 (2)	+ 6,69 (3)	+ 1,17 (2)				183	
19,0—20,9					+ 2,72 (9)	- 0,09 (67)	- 0,54 (68)	+ 0,44 (37)	+ 0,16 (16)	+ 4,23 (8)	+ 8,02 (1)	- 9,38 (1)				207	
21,0—22,9					- 6,46 (1)	+ 0,63 (13)	- 0,62 (44)	- 1,13 (83)	+ 1,92 (70)	- 2,46 (30)	+ 7,34 (4)	+ 1,38 (4)	- 7,25 (2)			251	
23,0—24,9						+ 0,12 (3)	+ 2,66 (10)	+ 0,09 (29)	- 0,79 (40)	- 1,79 (43)	- 0,79 (20)	- 0,79 (15)	- 0,86 (2)	+ 2,70 (1)		163	
25,0—26,9							+ 4,94 (4)	- 0,14 (15)	- 2,36 (15)	- 1,11 (17)	+ 0,73 (13)	+ 0,63 (7)	- 3,54 (7)	- 5,64 (1)	- 6,15 (1)		80
27,0—28,9								- 2,77 (5)	+ 3,68 (14)	+ 2,01 (13)	- 4,81 (18)	+ 2,88 (18)	+ 2,96 (10)	- 2,63 (5)	+ 3,95 (1)		84
29,0—30,9									+ 5,33 (5)	+ 0,48 (5)	+ 1,46 (9)	+ 1,65 (6)	+ 4,43 (8)	+ 4,41 (5)	± 0 (1)		39
31,0—32,9											+ 5,80 (2)	+ 3,69 (2)	- 0,21 (1)				5
Summa träd Total number of trees	298	314	297	244	236	202	204	175	132	78	60	29	18	8	2	2 297	

Tab. 6. Jämförelse mellan beräknade och observerade
Comparison between the calculated and the observed

$$f = 325,04 + 1322,62 \frac{I}{h} + 180,36 \frac{h}{d}$$

Höjd över mark Height from the ground m	Brösthöjdsdiameter under Diameter breast high inside							
	5,0—7,9	8,0—10,9	11,0— 13,9	14,0— 16,9	17,0— 19,9	20,0— 22,9	23,0— 25,9	26,0— 28,9
Differens i procent av The difference in per cent of Antal träd anges The number of trees is given								
3,0— 4,9	+ 6,93 (5)							
5,0— 6,9	- 0,82 (40)	+ 4,75 (5)	+ 3,24 (1)					
7,0— 8,9	+ 0,81 (87)	+ 0,16 (43)	+ 3,36 (2)	+ 3,50 (2)				
9,0—10,9	+ 0,02 (56)	- 0,24 (116)	- 1,43 (33)	- 2,36 (20)	+ 0,55 (3)		+ 5,64 (1)	
11,0—12,9	+ 7,13 (1)	- 0,15 (96)	- 1,43 (99)	- 3,22 (36)	+ 2,67 (9)	+ 6,04 (10)	+ 8,10 (3)	- 10,11 (1)
13,0—14,9		+ 0,12 (24)	- 0,86 (92)	- 1,68 (45)	+ 1,47 (17)	+ 6,07 (4)	+ 4,85 (13)	- 3,16 (6)
15,0—16,9		+ 3,59 (8)	+ 0,96 (79)	- 0,25 (90)	- 2,88 (54)	- 0,42 (18)	+ 0,88 (15)	+ 5,78 (7)
17,0—18,9			+ 1,68 (23)	- 0,41 (111)	- 0,31 (91)	- 1,61 (41)	+ 0,14 (12)	+ 7,64 (6)
19,0—20,9			- 5,53 (1)	+ 0,75 (40)	+ 0,27 (84)	- 0,64 (84)	- 0,84 (38)	+ 1,84 (17)
21,0—22,9				+ 4,65 (6)	+ 2,59 (40)	- 0,41 (69)	- 2,53 (64)	+ 1,18 (24)
23,0—24,9					+ 3,24 (3)	+ 1,16 (25)	- 0,06 (48)	+ 0,62 (43)
25,0—26,9						+ 2,22 (6)	+ 0,25 (19)	+ 0,39 (27)
27,0—28,9							+ 4,55 (1)	- 3,53 (3)
29,0—30,9								+ 5,33 (2)
31,0—32,9								
33,0—34,9								
Summa träd Total number of trees	189	292	330	350	301	257	214	136

formtal under bark. Gran. Södra Sverige.
form factor inside bark. Spruce. Southern Sweden.

$$— 551,55 \frac{h}{d^2} — 0,7566 K.$$

bark i centimeter
bark in centimetres

29,0— 31,9	32,0— 34,9	35,0— 37,9	38,0— 40,9	41,0— 43,9	44,0— 46,9	47,0— 49,9	50,0— 52,9	53,0— 55,9

beräknat formtal
the calculated form factor
inom parentes
in parenthesis

									5
									46
									134
									229
+ 8,69 (2)									257
+ 8,81 (6)									207
+ 0,34 (2)	+ 7,40 (1)	+ 2,02 (2)							276
	+ 8,37 (1)				— 8,91 (1)				286
— 1,10 (6)	— 0,71 (3)	— 2,80 (1)	+ 7,49 (1)		+ 3,76 (1)				276
+ 1,01 (10)	+ 1,88 (5)	+ 2,07 (6)		+ 6,15 (1)					225
— 0,24 (19)	— 2,31 (21)	+ 1,39 (7)	+ 3,38 (2)		+ 13,20 (1)				169
+ 1,82 (31)	+ 0,33 (33)	— 4,64 (16)	+ 2,39 (6)	+ 4,91 (4)					142
+ 1,84 (15)	+ 2,36 (11)	— 1,11 (16)	— 3,19 (11)	— 4,15 (3)	+ 0,23 (3)				63
+ 1,68 (6)	+ 2,74 (7)	— 2,83 (8)	— 2,43 (7)	— 4,54 (2)	— 0,46 (1)				33
		+ 4,51 (2)	+ 1,10 (4)	+ 3,77 (1)	+ 10,67 (1)				8
								— 1,66 (1)	1
97	82	58	31	11	8				2 357

Tab. 7. Jämförelse mellan beräknade och observerade formtal under bark. Björk. Södra Sverige.
 Comparison between calculated and observed form factor inside bark. Birch. Southern Sweden.

$$f = 267,44 + 139,98 \frac{h}{h} + 149,04 \frac{h}{d} - 406,04 \frac{h}{d^2} - 0,9224 B$$

Höjd över mark Height from the ground m	Brösthöjdsdiameter under bark i centimeter Diameter breast high inside bark in centimetres										Summa träd Total number of trees
	5,0—7,9	8,0—10,9	11,0— 13,9	14,0— 16,9	17,0— 19,9	20,0— 22,9	23,0— 25,9	26,0— 28,9	29,0— 31,9	32,0— 34,9	
	Differens i procent av beräknat formtal The difference in per cent of the calculated form factor										
Antal träd anges inom parentes The number of trees is given in parenthesis											
5,0—6,9	—4,31 (6)										6
7,0—8,9	—0,55 (63)	—5,91 (7)									70
9,0—10,9	+2,77 (41)	—3,23 (21)	+2,78 (6)	+0,67 (3)							71
11,0—12,9	+1,61 (10)	+3,64 (66)	—1,25 (19)	—5,85 (2)							97
13,0—14,9		+2,43 (49)	+1,25 (101)	—0,20 (30)	—3,56 (3)		+0,73 (1)				184
15,0—16,9		+4,81 (11)	—0,44 (74)	+0,23 (80)	+0,16 (40)	—2,10 (5)	+4,55 (1)				211
17,0—18,9			—0,79 (29)	—0,63 (67)	—0,59 (67)	+2,88 (32)	—2,84 (14)		+8,65 (1)		210
19,0—20,9			—2,31 (5)	—2,42 (29)	+0,38 (62)	—0,23 (59)	+0,79 (49)	+5,52 (9)	—0,80 (5)		218
21,0—22,9				+0,69 (6)	—3,74 (26)	—1,27 (62)	+0,57 (60)	+0,19 (33)	—2,96 (4)	+10,29 (3)	194
23,0—24,9					—6,59 (5)	—3,37 (18)	—4,77 (11)	—7,94 (10)	+3,93 (4)		48
25,0—26,9						+	7,70 (2)	—7,19 (1)			3
Summa träd Total number of trees	120	154	234	217	203	176	138	53	14	3	1312

av den beräknade kubikmassan. En positiv differens betyder liksom ovan, att det beräknade formtalet är större än det observerade. I tabellen har angivits kubikmassefunktionens nummer (s. 14), men jämförelsen gäller givetvis även motsvarande formtalsfunktion.

Betrakta vi den vid enmeterssektioneringen erhållna kubikmassan som riktig, framgår av tab. 8 att för exempelvis tall och funktion (1) de olika ytorna äro behäftade med ett fel, vars numeriska värde varierar mellan 0,11 och 3,99 procent och i genomsnitt uppgår till 1,76 procent. Härvid erinras om att antalet provträd per yta för samtliga trädslag utgör 20 stycken.

Differenserna (felen) i tab. 8 få i princip anses bestå av en del, som är gemensam för beståndet i fråga och därigenom förorsakar ett systematiskt fel, samt en återstående del, som härleder från tillfälliga avvikeler hos de enskildaträden. Endast den senare delen kan minskas genom att provträdantalet ökas. Proportionerna mellan differensens systematiska och tillfälliga del variera givetvis betydligt.

Tabellen visar, att funktionerna lämnat en mycket god uppskattning av kubikmassan. De större funktionerna ha givit noggrannare resultat än de mindre funktionerna.

Med hänsyn till det ringa arbetsbehovet vid såväl fältarbetet som kontorsarbetet ha de mindre funktionerna lämnat för vissa praktiska behov tillfredsställande resultat.

Såsom mått på noggrannheten vid uppskattning av bestånd, måste den ovan nämnda ytvisa jämförelsen anses vara sträng, emedan ett mindre antal representativa träd för en liten provyta utgör en ganska ensartad grupp, som kan förväntas ha större benägenhet än hela bestånd att göra ensidiga avvikeler från genomsnittsförhållanden.

Vid här lämnade prov på kuberingfunktionernas noggrannhet ha vi hållit oss inom det material, som ligger till grund för funktionerna, emedan annat jämförelseobjekt ej stått till buds. Men detta material är mycket omfattande och innesluter ej endast de i praktiskt skogsbruk vanligaste trädtyperna, utan även mera extrema stamformer i ej obetydlig omfattning. De utförda jämförelserna torde därför ge en god uppfattning om funktionernas användbarhet.

Vid den praktiska tillämpningen av funktionerna tillkommer den osäkerhet, som härleder från observationsfel vid bestämningen av diameter, höjd, krongräns och barktjocklek.

En jämförelse mellan kubikmassans beräkning enligt de större funktionerna och kubering enligt formpunktmetoden är av stort intresse. Vid den pågående riksskogstaxeringen, där ovan nämnda funktioner används för kubikmassans uppskattning, har en undersökning utförts i syfte att möjliggöra en jämförelse med den föregående taxeringen, då formpunktmetoden tillämpades. Resultatet av denna jämförelse, som avser kubikmassan

Tab. 8. Jämförelse mellan beräknad och
Jämförelsen omfattar 20
Comparison between calculated and observed
Based on a total of 20 trees

T a l l P i n e								G r a n S p r u c e			
Provtyta Sample plot	Summa observerad kubikmassa Total of the observed cubic volume			på bark outside bark		under bark inside bark		Provtyta Sample plot	Summa observerad kubikmassa Total of the observed cubic volume		
	Funktion nr Function nr										
	Nr	på bark outside bark m ³	under bark inside bark m ³	I	3	5	7	Nr	på bark outside bark m ³	under bark inside bark m ³	
Differens i procent Difference in per cent											
67	11,591	9,857	+ 2,07	+ 3,02	+ 1,70	+ 1,48		150	7,991	7,160	
104	16,656	14,332	- 0,51	- 1,55	+ 0,05	+ 0,18		195: IV	1,461	1,270	
128: II	3,980	3,326	+ 0,90	+ 1,74	+ 0,90	+ 1,44		230	6,378	5,588	
130: II	12,201	10,671	+ 0,11	- 0,26	- 1,04	- 0,16		237	1,485	1,296	
505	0,460	0,372	+ 2,70	+ 3,01	- 0,19	+ 2,28		255	6,756	6,076	
543: II	1,295	1,043	+ 1,27	+ 3,28	+ 1,17	+ 4,52		294: D	20,805	18,671	
623: II	22,163	19,604	- 3,99	- 6,90	- 4,84	- 5,34		485	12,699	11,492	
B 30	4,021	3,355	- 1,87	- 1,16	- 1,28	+ 0,08		507	4,923	4,343	
S. H.	18,457	14,212	- 2,52	+ 0,44	+ 1,06	- 3,93		510	4,088	3,615	
196: VII	0,214	0,147	- 1,62	+ 1,43	+ 2,39	+ 2,45		551	3,945	3,528	
Medeltal	9,104	7,692						Medeltal	7,053	6,304	
Average								Average			
Numeriskt medelvärde Numerical average				1,76	2,28	1,46	2,19	Numeriskt medelvärde Numerical average			

under bark, återges i tab. 9. Materialet är objektivt uttaget som en viss kvot av provträden från 1945 års riksskogstaxering av Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län. Kuberingarna är utförda individuellt utan klassindelningar.

Av tabellen framgår, att tydliga systematiska skillnader föreligga mellan metoderna. Vi skola här närmare diskutera dessa skillnader mot bakgrunden av tidigare erfarenheter om formpunktmetoden.

För tallen har funktionen med undantag för de två längsta diameterklasserna givit lägre kubikmassa än formpunktmetoden. Denna differens visar en tendens att stiga med stigande diameter. Motsvarande funktion för tallen i norra Sverige gav i samtliga diameterklasser större kubikmassa än formpunktmetoden (NÄSLUND 1940). Några kontrollundersökningar över formpunktmetoden föreligga ej för de sydligaste länen. Med hänsyn till tallens allmänna stamformstyp i denna del av landet synes formpunktmetoden här böra underskatta tallens kubikmassa i de lägre diameterklasserna och överskatta den i de högre (JONSON 1928 a, PETTERSON 1926, jfr nedan).

För granen har funktionen i diameterklass 20 — givit nästan exakt samma kubikmassa som formpunktmetoden. För de lägre klasserna har funktionen

observerad kubikmassa. Södra Sverige.

träd på varje provyta.

cubic volume. Southern Sweden.

from each sample plot.

				B j ö r k Birch										
på bark outside bark		under bark inside bark		Provyta Sample plot	Summa observerad kubikmassa Total of the observed cubic volume		på bark outside bark		under bark inside bark		Funktion nr Function nr			
Funktion nr Function nr					på bark outside bark	under bark inside bark	m ³	m ³	Funktion nr Function nr					
9	11	13	15		Nr				17	19	21	23		
Differens i procent Difference in per cent										Differens i procent Difference in per cent				
— 0,83	— 0,03	— 0,12	+ 0,62	205	1,694	1,412	+ 2,06	+ 2,77	+ 1,94	+ 2,03				
+ 0,05	+ 0,08	+ 1,05	+ 1,05	224: I	10,311	8,840	— 0,54	— 4,62	— 1,81	— 2,70				
— 0,62	— 0,98	— 0,43	+ 0,73	248	3,138	2,628	+ 4,28	— 3,79	— 3,99	— 4,09				
+ 0,40	+ 2,79	+ 0,50	+ 2,81	276	2,156	1,805	— 0,87	+ 1,15	— 0,10	— 0,07				
— 2,14	— 2,68	— 2,15	— 2,67	429	10,320	8,470	+ 3,70	+ 4,62	+ 3,13	+ 3,44				
— 3,03	— 1,55	— 4,74	— 3,15	504	3,055	2,656	+ 1,15	— 2,59	+ 0,87	— 0,12				
— 1,63	— 2,86	— 1,56	— 2,87	536	2,247	1,916	+ 4,52	+ 1,23	+ 4,29	+ 3,60				
+ 0,85	+ 1,53	+ 0,13	+ 0,89	542: I	1,967	1,720	+ 4,37	+ 0,74	+ 3,66	+ 2,78				
+ 0,92	+ 1,68	+ 0,83	+ 1,60	T 3	8,653	7,351	+ 0,97	— 4,09	+ 0,14	— 0,75				
+ 2,74	+ 3,37	+ 2,31	+ 2,90	T 40	1,314	1,001	+ 0,24	+ 4,61	+ 2,19	+ 3,72				
				Medeltal Average	4,486	3,780								
I,32	I,76	I,38	I,93	Numeriskt medelvärde Numerical average			2,27	3,02	2,21	2,33				

lämnat större kubikmassa än formpunktsmetoden. I de grövre diameterklasserna är förhållandet motsatt. Av JONSON framlagda kontrollundersökningar (JONSON 1928 a och b, Riksskogstaxeringsnämnden 1932) framgår, att formpunktsmetoden underskattar granens kubikmassa i de lägre diameterklasserna och överskattar den i de högre klasserna. De erhållna värdena på denna under- och överskattning är av samma storleksordning som ovannämnda differenser.

För björken har funktionen genomgående givit lägre kubikmassa än formpunktsmetoden. Differensen varierar mellan 9,9 och 18,4 procent och visar en tydlig tendens att stiga med stigande diameter. Kontrollundersökningar ha visat, att formpunktsmetoden vid kubering av björk systematiskt ger avsevärt för hög kubikmassa (PETRINI 1925, s. 156). Undersökningen hade emellertid relativt liten omfattning och kan ej generaliseras beträffande överskattningens storlek. Formpunktsmetoden gav för björken i genomsnitt omkring 8 procent för hög kubikmassa.

Vid kubering av »starkt grenade» lövträd enligt formpunktsmetoden anses »starkare huvudgrenar» ingå i den erhållna stamvolymen (JONSON 1929 a).

Tab. 9. Jämförelse mellan medelstammens kubikmassa under bark för olika
för södra Sverige samt
Material från 1945 års riksskogstaxering av
Comparison between volume inside bark of average tree calculated according
form-point method. By species
Data from The National Forest Survey 1945 of the Provinces of

Trädslag Species	Kuberingsmetod Method of calculating volume	Diameter Diameter					
		10—		12,5—		15—	
		Antal träd Number of trees
		dm ³	$\frac{a-b}{b}$ %	dm ³	$\frac{a-b}{b}$ %	dm ³	$\frac{a-b}{b}$ %
Tall Pine	Funktion (6) (a) Function (6) Formpunktsmetoden (b) Form-point method	33,54 33,15	67 + 1,2	60,19 60,00	64 + 0,3	97,21 98,33	88 — 1,1
Gran Spruce	Funktion (14) (a) Function (14) Formpunktsmetoden (b) Form-point method	42,97 41,02	120 + 4,8	72,93 70,23	95 + 3,8	116,42 112,72	156 + 3,3
Björk Birch	Funktion (22) (a) Function (22) Formpunktsmetoden (b) Form-point method	37,93 42,09	80 — 9,9	62,79 70,43	68 — 10,8	95,14 107,96	91 — 11,9

Björkfunktionerna ge vid kubering av starkt förgrenade träd utan genomgående huvudstam stamvolymen hos ett medelträd med genomgående huvudstam och de aktuella värdena i diameter, höjd och barkprocent (jfr s. 5). Någon principiell skillnad mellan metoderna i detta avseende torde därför ej föreligga.

Diskussionen av de här erhållna skillnaderna mellan funktionernas och formpunktsmetodens kuberingsresultat i anslutning till tidigare utförda kontrollundersökningar över formpunktsmetoden synes sålunda ha visat, att funktionerna torde giva en riktigare kubikmassebestämning än formpunktsmetoden.

Vid jämförelse med formpunktsmetoden måste största vikt fästas vid att funktionerna möjliggöra en objektiv uppskattning av kubikmassan, under det att formpunktsmetoden grundar sig på en subjektiv bedömning: bestämmandet av vindens angreppspunkt i kronan (formpunkten).

trädsdrag och diameterklasser vid kubering enligt funktionerna (6), (14) och (22)
enligt formpunktssmetoden.

Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län.

to functions (6), (14) and (22) for Southern Sweden and according to the
and diameter-classes.

Blekinge, Kristianstad and Malmöhus.

klass, cm class													
17,5—		20—		25—		30—		35—		40—		45+	
Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees		Antal träd Number of trees	
dm ³	$\frac{a-b}{b}$ %
136,45	85 — 0,9	213,2 217,2	248 — 1,8	353,6 365,0	407 — 3,1	534,3 559,6	344 — 4,5	799,8 841,5	154 — 5,0	1015,9 1081,9	39 — 6,1	22 — 5,0	1227,5
137,73													1292,7
174,18	113 + 1,6	271,3 271,2	320 + 0,0	426,9 439,6	404 — 2,9	630,7 661,6	316 — 4,7	858,2 918,4	134 — 6,6	1155,1 1250,3	54 — 7,6	16 — 8,6	1644,4 1798,3
125,28	58 — 12,8	165,7 193,8	103 — 14,5	260,5 309,7	85 — 15,9	362,4 438,8	56 — 17,4	474,6 581,5	16 — 18,4	—	—	—	—
143,62													

Kap. V. Kuberingsfunktioner för tall, gran och björk i hela Sverige

I syfte att härleda kuberingsfunktioner avsedda huvudsakligen för tillämpning i gränsområdet mellan norra och södra Sverige har en gemensam bearbetning av provstamsmaterialet från norra och södra Sverige utförts för de olika trädslagen.

Vid den korrelationsanalytiska bearbetningen erhållna formtalsfunktioner, vilka även transformeras till kubikmassefunktioner, äro i det efterföljande sammanförda trädslagsvis, varvid samma beteckningar använts som för södra Sverige (jfr s. 13). Funktionerna avse träd med en brösthöjdsdiameter större än 5 cm.

Funktionernas tillämpningsområde diskuteras närmare i kap. VI, s. 31.

Tallens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 451,70 + 1 \cdot 426,70 \frac{I}{h} + 31,33 \frac{h}{d} - 4,551 B - 0,8002 K \dots \dots \dots \quad (1)$$

$$v = 0,1121 d^2 + 0,02919 d^2 h + 0,006285 d^2 k + 0,002460 dh^2 - 0,003574 dhb \quad (2)$$

$$f = 344,40 + 1 \cdot 308,56 \frac{I}{h} + 66,40 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \quad (3)$$

$$v = 0,1028 d^2 + 0,02705 d^2 h + 0,005215 dh^2 \dots \dots \dots \quad (4)$$

Under bark.

$$f = 476,82 + 864,68 \frac{I}{h} + 26,26 \frac{h}{d} + 0,8332 B - 0,9619 K \dots \dots \dots \quad (5)$$

$$v = 0,06791 d^2 + 0,02989 d^2 h + 0,007555 d^2 k + 0,002063 dh^2 + 0,0006544 dhb \quad (6)$$

$$f = 434,54 + 769,61 \frac{I}{h} + 53,01 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \quad (7)$$

$$v = 0,06045 d^2 + 0,03413 d^2 h + 0,004163 dh^2 \dots \dots \dots \quad (8)$$

Granens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 309,76 + 1 \cdot 385,38 \frac{I}{h} + 208,29 \frac{h}{d} - 640,41 \frac{h}{d^2} - 0,7477 K \dots \dots \dots \quad (9)$$

$$v = 0,1088 d^2 + 0,01846 d^2 h + 0,005873 d^2 k + 0,01636 dh^2 - 0,05030 h^2 \quad (10)$$

$$f = 222,30 + 1 \cdot 463,59 \frac{I}{h} + 257,46 \frac{h}{d} - 715,27 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \quad (11)$$

$$v = 0,1150 d^2 + 0,01746 d^2 h + 0,02022 dh^2 - 0,05618 h^2 \dots \dots \dots \quad (12)$$

Under bark.

$$f = 306,60 + 1363,31 \frac{1}{h} + 199,71 \frac{h}{d} - 591,81 \frac{h}{d^2} - 0,7403 K \dots \dots \dots \quad (13)$$

$$v = 0,1071 d^2 + 0,01827 d^2 h + 0,005814 d^2 K + 0,01569 dh^2 - 0,04648 h^2 \quad (14)$$

$$f = 221,51 + 1431,21 \frac{1}{h} + 244,14 \frac{h}{d} - 652,09 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \quad (15)$$

$$v = 0,1124 d^2 + 0,01740 d^2 h + 0,01917 dh^2 - 0,05122 h^2 \dots \dots \dots \quad (16)$$

Björkens formtal och kubikmassa

På bark.

$$f = 323,27 + 1110,48 \frac{1}{h} + 135,64 \frac{h}{d} - 411,05 \frac{h}{d^2} - 5,533 B \dots \dots \dots \quad (17)$$

$$v = 0,08722 d^2 + 0,02539 d^2 h + 0,01065 dh^2 - 0,03228 h^2 - 0,004346 dhb \quad (18)$$

$$f = 170,33 + 1661,17 \frac{1}{h} + 223,71 \frac{h}{d} - 713,75 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \quad (19)$$

$$v = 0,1305 d^2 + 0,01338 d^2 h + 0,01757 dh^2 - 0,05606 h^2 \dots \dots \dots \quad (20)$$

Under bark.

$$f = 309,17 + 922,45 \frac{1}{h} + 119,90 \frac{h}{d} - 307,69 \frac{h}{d^2} - 1,168 B \dots \dots \dots \quad (21)$$

$$v = 0,07245 d^2 + 0,02428 d^2 h + 0,009417 dh^2 - 0,02417 h^2 - 0,0009177 dhb \quad (22)$$

$$f = 277,52 + 1064,41 \frac{1}{h} + 132,93 \frac{h}{d} - 356,08 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \quad (23)$$

$$v = 0,08360 d^2 + 0,02180 d^2 h + 0,01044 dh^2 - 0,02797 h^2 \dots \dots \dots \quad (24)$$

Tab. 10. Formtalsfunktionernas medelavvikelse samt de ingående konstanternas medelfel. Hela Sverige.

The standard deviation of the form factor functions and the standard error of the constants of the functions. Whole Sweden.

Trädslag Tree species	Funktio- n Function	Antal träd Num- ber of trees	Medel- avvikelse från Standard deviation from		Konstanternas medelfel i procent The standard error of the constants per cent					
			medel- talet average	funk- tionen % %	Konstanta termen The constant term	Koefficienten för The coefficient of				
						$\frac{I}{h}$	$\frac{h}{d}$	$\frac{h}{d^2}$	B	K
Tall på bark.....	I	4 421	13,30	7,01	1,0	1,1	10,0	—	3,3	6,5
Pine outside bark										
» » »	3	4 421	13,30	7,79	0,7	1,3	4,5	—	—	—
» under »	5	4 486	10,51	8,02	1,0	2,3	12,8	—	15,7	6,6
» » »	7	4 486	10,51	8,27	0,7	2,5	5,6	—	—	—
Gran på bark	9	3 925	12,93	7,27	2,4	2,2	3,2	5,8	—	5,7
Spruce outside bark										
» » »	11	3 925	12,93	7,55	2,5	2,1	2,5	5,3	—	—
» under »	13	3 925	12,89	7,59	2,4	2,3	3,2	5,4	—	5,9
» » »	15	3 925	12,89	7,86	2,5	2,3	2,5	5,1	—	—
Björk på bark	17	1 746	12,96	8,86	3,8	7,6	7,6	12,0	4,7	—
Birch outside bark										
» » »	19	1 746	12,96	9,93	6,6	5,4	4,8	7,4	—	—
» under »	21	1 746	10,70	9,16	4,1	9,7	8,6	14,9	16,4	—
» » »	23	1 746	10,70	9,26	4,2	8,2	7,6	12,8	—	—

Formtalsfunktionernas medelavvikelse samt de ingående konstanternas medelfel framgår av tab. 10. För tallen är medelavvikelsen från funktionen något mindre än för motsvarande funktion för södra Sverige. Skillnaden är dock för tall på bark mycket liten. För granen går samma jämförelse med funktionerna för södra Sverige i motsatt riktning. Beträffande björken är medelavvikelsen från funktionen något mindre än för södra Sverige med undantag för den större funktionen på bark, där förhållandet är omvänt. Variablerna äro desamma som i funktionerna för södra Sverige.

Kap. VI. Funktionernas praktiska tillämpning

De härledda funktionerna äro avsedda för uppskattning av stående träds kubikmassa i praktiken. Vid all uppskattning av ståndskog gäller det att anpassa den använda metoden efter det föreliggande behovet. I vissa fall kan det vara nödvändigt att arbeta med stor noggrannhet, i andra fall äro enklare metoder fullt tillfredsställande, varför de för kostnadernas nedbringande böra äga företräde.

De större och noggrannare funktionerna, som fordra kännedom om diameter, höjd samt kronförhållande (tall och gran) och barkprocent (tall och björk) böra i regel användas vid taxeringar, där en mera detaljerad redovisning av virkesförrådet erfordras. De mindre funktionerna med endast diameter och höjd som variabler äro avsedda för sådana taxeringar i praktiken, på vilka icke särskilt stora precisionskrav böra uppställas.

De större funktionerna

I tab. II göres för vissa medelträd en jämförelse mellan funktionerna för norra, södra och hela Sverige. Medelträdens diametrar äro respektive 10, 20, 30 och 40 cm, varvid samma diametervärden användas för jämförelsen på och under bark. För övriga i funktionerna ingående variabler har valts mot respektive diameter svarande ungefärliga medelvärdet enligt materialet för hela Sverige. Dessa återfinnas i tab. 12. Jämförelsen mellan funktionerna för de olika områdena sker sålunda med samma värden på de oberoende variablerna, d. v. s. på samma träd. Beträffande de större funktionerna visar tab. II följande skillnader mellan funktionerna för de olika områdena.

För tallen ge funktionerna för norra Sverige större och funktionerna för södra Sverige mindre kubik massa än motsvarande funktioner för hela Sverige med undantag för 10 cm trädet på bark, för vilket skillnaden går i motsatt riktning och är av obetydlig storlek. Differensen stiger med stigande brösthöjdsdiameter. Den största skillnaden utvisar 40 cm trädet under bark, nämligen +4,6 och -4,3 procent för respektive norra och södra Sverige.

För granen äro skillnaderna mellan de olika områdena mindre. Differensen är obetydlig för medelgrova träd (20—30 cm). För 10 cm trädet ge funktionerna för norra Sverige större och funktionerna för södra Sverige mindre kubik massa än motsvarande funktioner för hela Sverige. Förhållandet är motsatt för 40 cm trädet.

Björken uppvisar större skillnader mellan de olika områdena. Funktionerna för norra Sverige lämna större kubik massa än motsvarande funktioner

Tab. II. Jämförelse mellan olika funktioner
Volumes of average stems computed

Funktion Function	Diameter 1,3 m över mark Diameter 1,3 m from ground	Norra Sverige Northern Sweden	Södra Sverige Southern Sweden	Hela Sverige The whole country	Kol. 3 — kol. 5 Col. 3 — col. 5	Kol. 6 i % av kol. 5 Col. 6 in % of col. 5	Kol. 4 — kol. 5 Col. 4 — col. 5	Kol. 8 i % av kol. 5 Col. 8 in % of col. 5	Norra Sverige Northern Sweden	Södra Sverige Southern Sweden	Hela Sverige The whole country
kubikmassa i dm ³ Volume in dm ³											
Tall på bark Pine outside bark											
större complete	10	48,35	49,09	48,68	— 0,3	— 0,6	+ 0,4	+ 0,8	53,39	51,70	52,17
	20	267,68	259,32	262,07	+ 5,0	+ 1,9	— 2,8	— 1,1	284,10	279,38	280,48
	30	702,92	664,78	680,55	+ 22,4	+ 3,3	— 15,8	— 2,3	706,79	705,36	704,64
	40	I 421,60	I 322,50	I 366,67	+ 54,9	+ 4,0	— 44,2	— 3,2	I 377,97	I 387,63	I 382,34
mindre shortened	10	50,20	50,38	50,25	— 0,0	— 0,0	+ 0,1	+ 0,2	54,29	53,17	53,48
	20	276,48	265,03	269,67	+ 6,8	+ 2,5	— 4,6	— 1,7	286,71	284,38	284,54
	30	732,41	683,24	703,83	+ 28,6	+ 4,1	— 20,6	— 2,9	713,99	720,16	715,61
	40	I 501,93	I 378,95	I 430,77	+ 71,2	+ 5,0	— 51,8	— 3,6	I 406,44	I 434,85	I 419,11
Tall under bark Pine inside bark											
större complete	10	53,05	52,28	52,62	+ 0,4	+ 0,8	— 0,3	— 0,6	52,39	50,92	51,33
	20	303,33	288,42	294,97	+ 8,4	+ 2,8	— 6,6	— 2,2	277,25	274,89	275,18
	30	809,93	752,85	779,23	+ 30,7	+ 3,9	— 26,4	— 3,4	689,40	694,52	691,19
	40	I 656,29	I 515,75	I 583,78	+ 72,5	+ 4,6	— 68,0	— 4,3	I 343,15	I 367,38	I 355,86
mindre shortened	10	53,07	53,01	53,00	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,0	+ 0,0	53,12	52,07	52,35
	20	301,61	293,16	296,89	+ 4,7	+ 1,6	— 3,7	— 1,2	278,50	278,63	277,87
	30	809,53	774,75	790,63	+ 18,9	+ 2,4	— 15,9	— 2,0	693,59	706,62	699,24
	40	I 675,49	I 589,67	I 629,10	+ 46,4	+ 2,8	— 39,4	— 2,4	I 367,21	I 409,33	I 387,41

för hela Sverige. För björk på bark är skillnaden betydande och stiger med stigande brösthöjdsdiameter från 3,8 till 13,2 procent. Funktionerna för södra Sverige ge för 10 cm trädet något större kubikmassa än motsvarande funktioner för hela Sverige. För de grövre diametrarna går skillnaden i motsatt riktning och stiger med stigande diameter. Den största differensen utvisar 40 cm trädet, nämligen 2,5 och 3,1 procent för respektive på och under bark.

De framkomna skillnaderna mellan de större funktionerna för de olika områdena vid samma värden på de oberoende variablerna visa, att det finns faktorer, vilka påverka stamformen och ej tillräckligt återgivnas av

vid kubering av vissa medelträd.

using different functions.

6	7	8	9	3	4	5	6	7	8	9
Kol. 3 — kol. 5 Col. 3 — col. 5	Kol. 6 i % av kol. 5 Col. 6 in % of col. 5	Kol. 4 — kol. 5 Col. 4 — col. 5	Kol. 8 i % av kol. 5 Col. 8 in % of col. 5	Norra Sverige Northern Sweden	Södra Sverige Southern Sweden	Hela Sverige The whole country	Kol. 3 — kol. 5 Col. 3 — col. 5	Kol. 6 i % av kol. 5 Col. 6 in % of col. 5	Kol. 4 — kol. 5 Col. 4 — col. 5	Kol. 8 i % av kol. 5 Col. 8 in % of col. 5
dm ³		dm ³					dm ³		dm ³	
på bark				Björk på bark						
outside bark				Birch outside bark						
+ 1,2	+ 2,3	— 0,5	— 1,0	44,21 246,96 655,21 I 368,17	42,71 230,30 588,65 I 178,90	42,58 232,44 599,76 I 208,82	+ 1,6 + 14,5 + 55,4 + 159,4	+ 3,8 + 6,2 + 9,2 + 13,2	+ 0,1 — 2,1 — 11,1 — 29,9	+ 0,2 — 0,9 — 1,9 — 2,5
+ 3,6	+ 1,3	— 1,1	— 0,4							
+ 2,1	+ 0,3	+ 0,7	+ 0,1							
— 4,4	— 0,3	+ 5,3	+ 0,4							
+ 0,8	+ 1,5	— 0,3	— 0,6	45,59 255,37 678,40 I 397,25	46,44 238,70 582,83 I 129,91	46,33 244,23 610,36 I 202,60	— 0,7 + 11,2 + 68,0 + 194,6	— 1,5 + 4,6 + 11,1 + 16,2	+ 0,1 — 5,5 — 27,5 — 72,7	+ 0,2 — 2,3 — 4,5 — 6,0
+ 2,9	+ 1,0	— 0,2	— 0,1							
— 1,6	— 0,2	+ 4,6	+ 0,6							
— 12,7	— 0,9	+ 15,7	+ 1,1							
under bark				Björk under bark						
inside bark				Birch inside bark						
+ 1,1	+ 2,1	— 0,4	— 0,8	45,34 255,69 681,32 I 424,23	45,22 245,33 631,09 I 270,16	44,92 247,74 645,55 I 310,82	+ 0,4 + 8,0 + 35,8 + 113,4	+ 0,9 + 3,2 + 5,5 + 0,9	+ 0,3 — 2,4 — 14,5 — 40,7	+ 0,7 — 1,0 — 2,2 — 3,1
+ 2,1	+ 0,8	— 0,3	— 0,1							
— 1,8	— 0,3	+ 3,3	+ 0,5							
— 12,7	— 0,9	+ 11,5	+ 0,8							
+ 0,8	+ 1,5	— 0,3	— 0,6	45,24 256,63 685,98 I 418,33	45,59 245,17 626,58 I 255,31	45,53 248,99 644,93 I 304,03	— 0,3 + 7,6 + 41,0 + 114,3	— 0,7 + 3,1 + 6,4 + 8,8	+ 0,1 — 3,8 — 18,4 — 48,7	+ 0,2 — 1,5 — 2,9 — 3,7
+ 0,6	+ 0,2	+ 0,8	+ 0,3							
— 5,6	— 0,8	+ 7,4	+ 1,1							
— 20,2	— 1,5	+ 21,9	+ 1,6							

de i funktionerna ingående variablerna, samt att effekten av dessa faktorer i genomsnitt är olika för de skilda områdena.

Funktionerna för hela Sverige äro avsedda dels för gränsområdet mellan norra och södra Sverige, dels för mindre trakter i norra och södra Sverige, där trädtypen starkt avviker från den genomsnittliga för respektive område. Vi skola närmare diskutera dessa frågor.

För tallen torde till gränsområdet i huvudsak böra räknas kustbandet av Västernorrlands län, östra och södra delen av Gävleborgs län, södra Kop-

Tab. 12.

Trädsdag Species	Diameter 1,3 m över mark Diameter 1,3 m from ground cm	Höjd över mark Height from ground m	Dubbel bark Double bark- thickness mm	Kron- gränshöjd Crown height m
Tall	10	12	14	7,8
	20	18	28	10,8
	30	22	42	11,5
	40	26	56	11,4
Gran	10	12		4,8
	20	18		6,1
	30	22		5,3
	40	26		3,4
Björk.....	10	12	14	7,3
	20	18	28	9,5
	30	22	42	10,5
	40	26	56	15,6

parbergs län, mellersta Värmland samt angränsande delar av Örebro och Västmanlands län (Bergslagen).

Granens gränsområde synes i stort sett böra omfatta Uppsala, Västmanlands och Örebro län samt södra delen av Värmlands län. Med hänsyn till den ringa skillnaden mellan granfunktionerna för norra och södra Sverige är dock denna avgränsning av mindre betydelse.

För björken synes något särskilt gränsområde ej kunna angivas. De olika björktyperna förekomma nämligen i stor utsträckning blandade inom samma område, vartill vi återkomma i det efterföljande.

Som tidigare framhållits äro de urskilda områdena närmast att fatta som geografiska. Mellan dem råder i genomsnitt vissa taxatoriska skillnader, vilka anges av de olika funktionerna. Men även inom respektive område förekomma skillnader mellan olika trakter av mera begränsad utsträckning. Sålunda torde det exempelvis finnas mindre trakter i norra Sverige, där tallen är av mera sydsvensk typ med avseende på i funktionen ej ingående karaktärer såsom kronvidd, skorparkens höjd etc. I sådana fall synes motsvarande funktion för hela Sverige och under mycket extrema förhållanden funktionen för södra Sverige kunna ge en riktigare kubikmassebestämning. I södra Sverige torde det finnas trakter, där tallen är av mera nordsvensk typ, och för vilka funktionen för hela Sverige eller i extrema fall funktionen för norra Sverige därför lämnar det bästa resultatet.

För björken synes på analoga grunder ett byte av funktioner i vissa fall vara motiverat. Härvid torde förekomsten av olika morfologiska typer ofta bli utslagsgivande. Vi skola närmare diskutera denna fråga.

Med uteslutande av fjällbjörken, som saknas i materialet, kunna vi här med fördel tillämpa en av LINDQUIST använd indelning i kartbjörk, näverbjörk samt en mellanform däremellan (LINDQUIST 1946).

Kartbjörken kännetecknas av att stammens nedre del, till brösthöjd eller högre, har en skrovlig eller sprickfyllt bark, där de vita näverpartierna ej dominera.

Näverbjörken karakteriseras därav, att slät näver dominrar icke blott på stammens övre delar utan även i de basala partierna. Barksprickor saknas eller äro sällsynta.

Näverbjörken är förhärskande i norra Sverige. Den i mycket ringa omfattning förekommande kartbjörken skiljer sig i taxatoriskt avseende här föga från näverbjörken. Undantaga vi fjällbjörken, synes därför något funktionsbyte ej vara särskilt påkallat beträffande björken i norra Sverige.

I brist på särskilda kuberingsfunktioner för fjällbjörk torde denna böra kuberas med hjälp av motsvarande funktion för södra Sverige.

I materialet till björkfunktionerna för södra Sverige överväger kartbjörken, som här i regel är av dålig stamform. För näverbjörk och mellanformer av näverbjörk och kartbjörk, vilka ej äro särskilt vidkroniga, torde funktionen för hela Sverige ofta ge det bästa resultatet.

Vad granen beträffar är skillnaden mellan funktionerna för norra och södra Sverige ganska obetydlig, varför ett byte av funktioner mera sällan torde vara motiverat.

För taxeringar i praktiken synas här diskuterade funktionsbyten endast behöva ifrågasättas under extrema förhållanden. För sådana överväganden torde tab. II ge god vägledning.

Den räknemässiga tillämpningen av kuberingsfunktionerna är mycket enkel och blir delvis beroende på taxeringsarbetets organisation i övrigt, varför några generella regler ej kunna uppställas.

En tillämpning av de större och mera arbetskrävande funktionerna återges i tab. I3. Exemplet gäller härledningen av tallens kubikmassa under bark i södra Sverige med användande av såväl formtalsfunktionen (5) som kubikmassefunktionen (6). Kuberingen är utförd diameterklassvis, och vi utgå från att medelvärdet för diameter, höjd, krongräns och barktjocklek härletts för varje diameterklass. Härvid kunna givetvis brukliga metoder (vägda eller ovägda medeltal, grafiska uppläggningar etc.) användas. Men valet av förfaringsätt blir beroende av taxeringens allmänna planläggning och faller utom ramen för denna uppsats. Räknearbetet i tab. I3 är utfört med hjälp

Tab. 13. Räkneschema för funktionerna
Schedule for calculating volume according to

Dia- me- ter- klass Dia- meter class	Medelvärden Averages				Formtals- Form factor										Grund- yta (g) Basal area m^2		
	d cm	h cm	b mm	k m	$\frac{I}{h}$	$\frac{h}{d}$	h—k	B	K	a	+ $\frac{I}{h} \cdot$ 909,21	+ $\frac{h}{d} \cdot$ 44,71	+ B · 1,339	- K · 1,201	= f		
10—	13,5	12,0	16	6,9	0,083 333	0,888 889	5,1	11,85	42,50	448,53	75,77	39,74	15,87	51,04	528,9	0,01431	
15—	17,6	14,1	17	7,7	0,070 922	0,801 136	6,4	9,66	45,39	448,53	64,48	35,82	12,93	54,51	507,2	0,02430	
20—	22,5	16,8	24	8,9	0,059 524	0,746 667	7,9	10,67	47,02	448,53	54,12	33,38	14,29	56,47	493,8	0,03980	
25—	27,6	18,1	29	8,4	0,055 249	0,655 797	9,7	10,51	53,59	448,53	50,23	29,32	14,07	64,36	477,8	0,05980	
30—	31,0	17,8	30	8,9	0,056 180	0,574 194	8,9	9,68	50,00	448,53	51,08	25,67	12,96	60,05	478,2	0,07550	
35—	36,3	21,4	33	9,2	0,046 729	0,589 532	12,2	9,09	57,01	448,53	42,49	26,36	12,17	68,47	461,9	0,10350	
40—	42,5	22,1	37	9,8	0,045 249	0,520 000	12,3	8,71	55,66	448,53	41,14	23,25	11,66	66,85	457,7	0,14190	
Summa Total	122,3		59,8	0,417 186	4,776 215	62,5	70,17	351,17	3 139,71	379,31	213,54	93,95	421,75	3 404,8			
Kontroll Check						62,5					379,31	213,54	93,96	421,76	3 404,8		

av vanliga räknemaskiner samt BARLOW's tabeller $\left(d^2, \frac{I}{d} \text{ och } \frac{I}{h} \right)$, varjämte för formtalsfunktionen även grundytetabell används.

Vid tillämpningen av kubikmassefunktionen kan beräkningen av produkterna d^2 , d^2h etc. med fördel utföras å faktureringsmaskin. Metoden kommer mest till sin rätt vid individuell kubering av ett större antal träd.

Önskar man beräkna formtalet eller kubikmassan med hjälp av diameter, höjd etc. uttryckta i andra enheter såsom tum och fot, kan detta tydligens ske efter en enkel transformation av konstanterna framför motsvarande variabler.

Frågan om vilken funktion, som skall föredragas: formtalsfunktionen eller kubikmassefunktionen, är beroende på huruvida mellanleden i räkningen (B, K, d^2, d^2h etc.) erfordras för andra ändamål. Ur arbetspunkt är det ej någon större skillnad mellan de båda funktionerna.

Vid individuell kubering av provträden kunna givetvis de ovan angivna förfaringssätten användas, men för stora provträdsantal (> 1000 st.) och vid tillgång till moderna statistikmaskiner är en hålkortsmässig bearbetning ofta fördelaktig. Kuberingen utföres härvid enligt kubikmassefunktionen, och den specialmaskin, som kommer till användning, är den s. k. mul-

(5) och (6). Södra Sverige.

functions (5) and (6). Southern Sweden.

funktion (5) function (5)	gh	Kubikmassefunktion (6) Cubic volume function (6)												
		g^2	h^2	dh	d^2h	d^2k	dh^2	dhb	$+ d^2 \cdot$ 0,07141	$+ d^2h \cdot$ 0,02580	$+ d^2k \cdot$ 0,009430	$+ dh^2 \cdot$ 0,003511	$+ dhb \cdot$ 0,001052	$= v$ Kubik- massa Cubic volume dm^3
0,1717	91	182,2	144,0	162,0	2 186	1 257	1 944	2 592	13,01	56,40	11,85	6,83	2,73	91
0,3426	174	309,8	198,8	248,2	4 368	2 385	3 499	4 219	22,12	112,69	22,49	12,28	4,44	174
0,6686	330	506,2	282,2	378,0	8 504	4 505	6 350	9 072	36,15	219,40	42,48	22,29	9,54	330
1,0824	517	761,8	327,6	499,6	13 789	6 399	9 042	14 488	54,40	355,76	60,34	31,75	15,24	517
1,3439	643	961,0	316,8	551,8	17 106	8 553	9 821	16 554	68,63	441,33	80,65	34,48	17,41	643
2,2149	1 021	1 317,7	458,0	776,8	28 199	12 123	16 625	25 634	94,10	727,53	114,32	58,37	26,97	1 021
3,1360	1 435	1 806,2	488,4	939,2	39 917	17 701	20 757	34 750	128,98	1 029,86	166,92	72,88	36,56	1 435
	4 211	5 844,9		3 555,6	114 069	52 923	68 038	107 309	417,39	2 942,97	499,05	238,88	112,89	4 211
									417,38	2 942,98	499,06	238,88	112,89	4 211

tipliern. Denna ingår i såväl HOLLERITHS som POWERS maskinutrustning för hålkortsbearbetning.

De större funktionerna användas för bestämningen av kubikmassan vid den pågående andra riksskogstaxeringen. Härvid ha särskilda tabeller upprättats, där kubikmassan bekvämt erhålls efter två—tre tabellslagningar. Dessa tabeller torde kunna publiceras under år 1947.

De mindre funktionerna

I tab. 11 görs motsvarande jämförelse som för de större funktionerna mellan norra, södra och hela Sverige. Resultatet är i princip detsamma och torde därför ej närmare behöva diskuteras.

För taxeringar, där barkprocenten (tall och björk) och kronförhållandet (tall och gran) väsentligt avvika från genomsnittet i det material, som ligger till grund för funktionerna, kunna dessa ge systematiska fel av betydelse. För granen är barkprocenten ej av betydelse för formtalet, och för björken har kronförhållandet endast ett obetydligt inflytande på detsamma, vilket vi här kunna bortse ifrån. I tab. 14 redovisas för norra och södra Sverige materialets genomsnittliga barkprocent (B) och kronförhållande (K) för vissa

Tab. 14. Materialets genomsnittliga barkprocent (B) och kronförhållande (K) för olika kombinationer av diameter och höjd.

Average bark percentages (B) and crown ratios (K) of sample trees for various combinations of diameter and height.

Diameter på bark 1,3 m över mark Diameter breast high (1,3 m from the ground) outside bark cm	Höjd över mark Height of tree from the ground m	Norra Sverige Northern Sweden					Södra Sverige Southern Sweden				
		Tall Pine		Gran Spruce	Björk Birch	Tall Pine		Gran Spruce	Björk Birch		
		B	K	K	B	B	K	K	B		
11,0	8,0	11,2	48	62	7,3	13,9	49	61	9,4		
	10,0	11,2	40	58	7,3	13,9	36	53	9,2		
	12,0	11,2	32	51	7,3	13,9	27	46	8,2		
19,0	10,0	11,0	53	74	7,8	14,2	51	71	13,4		
	13,0	11,0	45	70	7,8	14,2	42	64	13,1		
	16,0	11,0	36	64	7,8	14,2	32	56	11,8		
27,0	12,0	10,6	57	82	9,5	14,4	53	77	16,2		
	16,0	10,6	48	76	9,5	14,4	41	70	15,6		
	20,0	10,6	40	70	9,5	14,4	33	62	14,1		
35,0	16,0	9,9	56	84	11,3	13,8	51	78	17,8		
	20,0	9,9	51	79	11,3	13,8	44	73	17,0		
	24,0	9,9	46	75	11,3	13,8	38	66	15,7		

kombinationer av diameter och höjd. För hela riket ligga motsvarande barkprocent och kronförhållande ungefär mitt emellan värdena för norra och södra Sverige. Genom överslagskalkyler med hjälp av de större funktionerna och ungefärliga, aktuella värden på kronförhållande och barkprocent kan en uppfattning erhållas om storleksordningen av det systematiska fel, som användningen av de mindre funktionerna i stället för de större medför i ett visst fall.

För taxeringar, där barkprocent (tall och björk) och kronförhållande (tall och gran) starkt avvika från det material, som ligger till grund för funktionerna (tab. 14), böra de större funktionerna komma till användning.

Den räknemässiga tillämpningen av de mindre funktionerna kan i princip ske på samma sätt som för de större funktionerna men blir givetvis avsevärt mindre arbetskrävande.

För vissa praktiska behov kunna enkla kuberingstabeller med ingång efter diameter och höjd vara av stort värde. Sådana tabeller ha därför upprättats med hjälp av funktionerna (4), (8), (12), (16), (20) och (24) för södra Sverige samt motsvarande funktioner för hela Sverige (tab. I—VI, s. 56).

Dessa tabeller angiva sålunda för tall, gran och björk trädstammens kubikmassa på (resp. under) bark och över stubbe uttryckt i m^3 med kännedom om trädets brösthöjdsdiameter

på (resp. under) bark angiven i cm och trädets höjd över mark uttryckt i m.

Tidigare ha publicerats *Skogsforskningsinstitutets mindre tabeller för kubering av stående träd* (NÄSLUND 1946). Dessa avse kubikmassan på bark och äro härledda med hjälp av motsvarande mindre funktioner för norra, södra och hela Sverige. Tabellerna äro i första hand upprättade för kubering av medelträd i diameterklasser, angivna såväl i engelska tum som i centimeter, men kunna genom interpolering i viss utsträckning användas för kubering av enskilda träd. De i tabellerna angivna diametervärdena äro närmast avsedda att motsvara klassmitten i 1 tum resp. 2 cm vida klasser, och det förutsättes, att kuberingen sker efter klassmitten. Tabellerna föreliggia i fickformat och kunna rekvireras från skogsforskningsinstitutet för en kostnad av en krona.

Med hjälp av de mindre funktionerna kan även kubikmassetillväxten beräknas. Härvid fordras kännedom om trädets diameter och höjd vid tillväxtperiodens början och slut. Metoden tillämpas vid den pågående riksskogstaxeringen för bestämning av kubikmassetillväxten under den sista femårsperioden. En närmare diskussion av frågan om kubikmassetillväxtens beräkningande faller dock utom ramen för detta arbete.

Kap. VII. Sammanfattning

I praktiken har man för uppskattning av stående träd i stor utsträckning använt sig av mer eller mindre starkt subjektiva metoder, varvid det gällt att härföra träden till på olika sätt definierade kuberingsklasser eller formklasser. Till dessa metoder hör i viss grad även formpunktmetoden. Bedömningen av formpunktens läge (vindens angreppspunkt i kronan) innesluter nämligen starkt subjektiva moment.

Subjektivt betonade uppskattningsmetoder kunna otvivelaktigt i en erfaren taxators hand ge goda resultat och torde fylla vissa behov i det praktiska taxeringsarbetet vid sidan av objektiva metoder. Som hjälpmittel att lära sig okulärt bedöma stamformen ha formklass- och formpunktbegreppen sålunda haft stort värde.

Olägenheten med de subjektiva uppskattningsmetoderna är deras beroende av taxators skicklighet. Härmed följer en fordran på erfarenhet och fackkunskap hos förrättningsmannen (JONSON 1929 b, s. 1), varjämte en uppskattning av resultatens tillförlitlighet försvåras, emedan de personliga bedömningsfelen tillkomma. Avsikten med föreliggande undersökning har därför varit att utarbeta en objektiv metod för kubering av stående träd med hjälp av i praktiken lätt utförbara mätningar.

Undersökningen har som resultat lämnat matematiska funktioner för kubering av tall, gran och björk i södra Sverige samt i hela landet. Ett motsvarande arbete för norra Sverige har tidigare publicerats (NÄSLUND 1940).

I syfte att tillfredsställa olika krav på noggrannhet vid det praktiska taxeringsarbetet ha härletts dels mindre funktioner, som endast fordra kännedom om trädets brösthöjdsdiameter och höjd, dels större och noggrannare samt mera arbetskrävande funktioner, som dessutom fordra kännedom om kronförhållandet (tall och gran) och brösthöjdsdiameterns barkprocent (tall och björk). De mindre funktionerna ha även tabellerats (s. 56). Funktionernas noggrannhet behandlas i kap. IV—V, och deras praktiska användning diskuteras i kap. VI.

Arbetsuppgiften har här begränsats till att avse kubikmassans uppskattning. Men det är uppenbart att vid planläggning av en sådan undersökning uppmärksamhet även måste ägnas åt de linjer, efter vilka uppskattningen av sortimentsutbytet bör ske. Härvid har förutsatts att metodiken för sortimentsuppskattningen med fördel kunde utformas i anslutning till de nu framlagda formtalsfunktionerna. Vid valet av ekvation för stamkurvan skulle huvudvikten härigenom kunna läggas på en god anpassning till den ur apteringssynpunkt viktigaste delen av stammen, vilket borde underlätta en för praktiska behov tillfredsställande lösning av problemet.

Vid skogsforskningsinstitutet ha upprättats avsmalningstabeller efter dessa riktlinjer, vilka torde kunna publiceras under år 1947.

Anförd litteratur

- JONSON, TOR, 1910. Taxatoriska undersökningar om skogsträdens form. I. Granens form. Skogsvärdsför. tidskrift.
- 1911. Taxatoriska undersökningar etc. II. Tallens form. Skogsvärdsför. tidskrift.
- 1912. Taxatoriska undersökningar etc. III. Formbestämning å stående träd. Skogsvärdsför. tidskrift.
- 1928 a. Några nya metoder för beräkning av stamvolym och tillväxt hos stående träd. Skogshögskolans festskrift.
- 1928 b. Nöjaktigheten hos landsskogtakseringens uppskattning av granskogens kubikmassa. Tidskrift för skogbruk.
- 1929 a. Massatabeller för träduppskattning. Stockholm.
- 1929 b. En ny kuberingstabell för norrlandsgran. Norrlands skogsv.-förbunds tidskrift.
- LINDQUİST, BERTIL, 1946. Den skogliga rasforskingen och praktiken. Stockholm.
- NÄSLUND, MANFRED, 1936. Skogsföröksanstaltens gallningsförsök i tallskog. Primärbehandling. Medd. från Statens skogsföröksanstalt, H. 29, nr 1.
- 1940. Funktioner och tabeller för kubering av stående träd. Tall, gran och björk. Medd. från Statens skogsföröksanstalt, H. 32, nr 4.
- 1946. Skogsforskningsinstitutets mindre tabeller för kubering av stående träd. Experimentalfältet.
- PETRINI, SVEN, 1925. Tillväxtprocentens beräknande. Medd. från Statens skogsföröksanstalt, H. 22, nr 4.
- 1933. Felet vid höjd mätning av lutande träd med Christens höjd mätare. Skogsvärdsför. tidskrift.
- PETTERSON, HENRIK, 1926. Studier över stamformen. Medd. från Statens skogsföröksanstalt, H. 23, nr 2.
- RIKSSKOGSTAXERINGSNAMNDEN, 1932. Uppskattningen av Sveriges skogstillgångar verkställd åren 1923—29. Stockholm.
- SYLVÉN, NILS, 1916. De svenska skogsträdens, en skogsbotanisk handbok. I. Barrträden. Stockholm.

Summary

Functions and tables for computing the cubic volume of standing trees

Pine, spruce and birch in Southern Sweden, and in the whole of Sweden

Introduction

Functions and tables for computing the cubic volume of pine, spruce and birch in Northern Sweden have earlier been established through the working-up of the Forest Research Institute's comprehensive data of felled sample trees, the volumes of which have been computed by sectional measurements (NÄSLUND 1940). The present report constitutes a corresponding survey for Southern Sweden. Moreover, the sample trees of Northern and Southern Sweden have been worked up together with a view to obtaining functions and tables for computing cubic volume, chiefly intended for use in the transition zone. The investigation has been carried out along the same general lines as for Northern Sweden; consequently, the present report of the examination of the material can be made very summary.

Ch. I. Material

The material consists of felled, sectionally measured sample trees from the Forest Research Institute's ordinary experimental plots and temporary experimental areas, and from felling tracts in the experimental forests.

From a mensurational point of view, the pine as well as the spruce and the birch show certain differences in Southern and Northern Sweden. The comprehensiveness of the sample tree data has been considered sufficient for the division of the country into a southern and a northern zone.

In drawing the line of demarcation, the area of southern pine and the transition zone between northern and southern pine according to SYLVEÅN's map (1916) have been given to the southern area, and similarly, for spruce and birch, Götaland and Svealand except Kopparbergs län and the northern part of Värmlands län (see figg. 1—3, p. 3—5). This division should be taken mainly in a geographical sense, and only certain average mensurational differences are supposed to exist.

The material of Southern Sweden consists of the following number of sample trees with a diameter breast-high inside bark of 3 cm and upwards:

Pine	2390	trees
Spruce	2425	"
Birch	1363	"
In total 6178 trees		

The geographical distribution of the material is given in figg. 1—3, which show the situation of the ordinary experimental plots, temporary areas, and felling tracts from where the sample trees have been taken. The figures also show the data forming the basis of the functions for computing cubic volume for Northern Sweden.

For Southern Sweden, tables 1—3 (p. 6—10), give the distribution of the material in diameter and height classes. In these tables have for the different diameter and height classes also been given the average bark percentage (pine and spruce) and crown ratio (pine, spruce and birch) of the sample trees. By diameter is here and below meant diameter breast-high. Bark percentage in these tables signifies double bark thickness expressed in per cent of diameter inside bark. Tables 1—3 show that the data have a good distribution with regard to the tree characteristics that are accounted for in the tables. This is especially the case with pine and spruce.

As for the material of Northern Sweden the reader is referred to the previous paper (NÄSLUND 1940).

Concerning the material, great stress has been laid on the obtaining of the greatest possible variation as to such tree and stand characteristics as can be expected to be of importance for the form development of the stem. The commonest types of trees occurring in practical forestry are well represented, but some attention has also been given to extreme types.

Samples that according to annotations on the spot are clearly abnormal (trees with a broken top and forked trees, etc.) have not been included. It should be

specially noted with regard to the birch that only trees having one main stem are included in the data. Plainly forked trees are thus not included.

The volumes of the sample trees have been computed by sectional measurements (1 m sections), and the measurements have been very carefully performed, in a way that is specified in the report »The Swedish Forest Experiment Station's Thinning Experiments in Pine. Primary examination». (NÄSLUND 1936, p. 60.)

Ch. II. Method

The data collected from the sample trees have been worked up by correlation-analysis with a view to establishing empiric functions for computing, in standing trees, the peeled volume and the total volume outside bark with the help of objective observations easy to make under practical conditions. It seems to be more correct to make a direct computation, for each special case, of the total volume inside or outside bark, rather than use bark percentages. In order to satisfy the demand for exactness in practical forest mensuration work, attempt has been made to establish simpler as well as more differentiated computing functions.

In the working up of the data I have chosen to regard the breast height form factor as a dependent variable, and I have thus in the first place sought an empiric function for the computation of this variable.

The total volume and form factor of the sample trees, inside and outside bark, for the stem above stump have been computed in a way indicated in the earlier report (NÄSLUND 1936, p. 61). The so-called butt-swell is thus included in the volume and form factor, which must be regarded as a great advantage. By stump is meant one per cent of the height of the tree above ground.

Given the demand for objective and easily performed field observations, the problem was to study such characteristics as may be supposed to be of value for the derivation of the form factor. And here we are in a classical working-field, where we can use modern methods. What characteristics are to enter as independent variables in the final form factor functions can be decided only experimentally by correlation analysis. It has been possible in some degree to go by earlier-won experience in choosing the factors to be examined.

In this choice, the following factors have been regarded as most important: the diameter breast-high, the height of the tree, the bark percentage of the diameter breast-high, the crown ratio, and the age of the tree; and moreover, the division of the material on two geographical areas, Northern and Southern Sweden, has been deemed valuable. In the following are given some comments on and definitions of the above factors.

The height of the tree has been counted from the ground. For it was looked upon as desirable to measure the height of the tree from the ground, similarly to what is done concerning the breast height (Cf. PETTERSON 1926, p. 73). In the form factor functions originally obtained in the working-up (Cf. p. 45), the right member has been multiplied by 0,99, in order that the computed form factor multiplied by the height above ground may give the form height above stump, whence is obtained the cubic volume above stump (stump height, 1 per cent of tree height).

As bark characteristic has been used the bark percentage of the diameter breast-high, whereby the double bark thickness has been expressed in percentage

of diameter outside and inside bark. The former percentage has been used for the form factor function outside bark, and the latter for the form factor inside bark.

The form of the crown has been characterized by the crown ratio, which has been defined as the length of the green crown in percentage of tree height above ground. In deciding the lower crown height, a solitary sound branch below the bulk of green crown is not looked upon as belonging to the crown, in case it is isolated from it by at least three whorls of dead branches. The crown limit is determined by the meeting-point of the branch and the stem, and not by the outline of the crown. In this way is obtained an objective definition of the crown ratio, and this fact, together with the given demand for objective computing standards, has been decisive in the characterization of the form of the crown. The crown ratio is a valuable describing factor also from biological and economic points of view.

The subjective moment inherent in the determination of the position of the form point (point receiving the weight of wind pressure) in the computation of cubic volume according to the form point method (JONSON 1912) has thus been eliminated.

After having decided which independent variables ought to be examined it remains to make a choice among several regression functions. This work is fraught with difficulties. We shall not, however, in the present paper, enter into particulars relating to the correlation analysis method employed in working up the extensive data, but confine ourselves to giving the derived functions for the computation of form factor and cubic volume (computing functions), and discuss the practical usefulness of these functions.

The importance of age for the computation of the form factor has been studied only in pine. It turned out that age has no influence on the form factor beyond what is shown by diameter, height, crown ratio, and bark percentage.

Ch. III. Computing functions for pine, spruce and birch in Southern Sweden

In order to satisfy various requirements arising in mensuration work, two kinds of functions have been established by correlation analysis: shortened functions, which require knowledge of tree diameter and height only, and more exact and complicated functions, which also require knowledge of crown ratio (pine and spruce), and bark percentage of diameter (pine and birch). The functions are intended for trees with diameter breast-high larger than 5 cm. For small trees, special functions will be published later.

The form factor functions obtained by correlation analysis have after multiplication by $\frac{\pi}{4} d^2 h$, where d and h signify diameter and height respectively, been transformed to functions that at once give the cubic volume of the tree. In certain circumstances, these functions are more convenient than the form factor functions; this will be discussed in detail in Ch. V.

Form factor and cubic volume functions will in the following be grouped together according to tree species. The following designations and definitions have been used.

Designations and definitions

Observations outside bark refer to functions for form factor and cubic volume outside bark. Observations inside bark refer to functions for form factor and cubic volume inside bark.

Within brackets are given designations used below for tree characteristics forming part of the functions.

- b = double bark thickness at breast height expressed in mm (bark thickness).
 B = bark thickness at breast height, percentages of diameter outside bark and inside bark (bark percentage).
 d = diameter breast-high outside bark and inside bark in cm (diameter).
 f = breast height form factor outside bark and inside bark of the stem above stump, expressed in thousandth parts and multiplied by 0.99 (form factor). Stump height has been reckoned as one per cent of the height of tree from the ground. This form factor multiplied by the height of tree from the ground, gives the form factor above stump.
 h = height of tree from the ground in m (height).
 k = crown height from the ground in m (crown height, see p. 44).
 K = length of crown, percentage of the height of tree from the ground (crown ratio, see p. 44).
 v = cubic volume above stump outside and inside bark expressed in dm³ (cubic volume).

Form factor and cubic volume of pine

Total volume outside bark

$$f = 420,16 + 1519,24 \frac{I}{h} + 51,62 \frac{h}{d} - 3,962 B - 0,9246 K \dots \dots \dots \quad (1)$$

$$v = 0,1193 d^2 + 0,02574 d^2h + 0,007262 d^2k + 0,004054 dh^2 - 0,003112 dhb \dots \quad (2)$$

$$f = 308,97 + 1365,38 \frac{I}{h} + 93,14 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (3)$$

$$v = 0,1072 d^2 + 0,02427 d^2h + 0,007315 dh^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (4)$$

Volume inside bark

$$f = 448,53 + 909,21 \frac{I}{h} + 44,71 \frac{h}{d} + 1,339 B - 1,201 K \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (5)$$

$$v = 0,07141 d^2 + 0,02580 d^2h + 0,009430 d^2k + 0,003511 dh^2 + 0,001052 dhb \dots \quad (6)$$

$$f = 408,49 + 798,46 \frac{I}{h} + 72,89 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (7)$$

$$v = 0,06271 d^2 + 0,03208 d^2h + 0,005725 dh^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (8)$$

Form factor and cubic volume of spruce

Total volume outside bark

$$f = 329,09 + 1348,92 \frac{I}{h} + 186,94 \frac{h}{d} - 583,74 \frac{h}{d^2} - 0,7854 K \quad \dots \dots \dots \quad (9)$$

$$v = 0,1059 d^2 + 0,01968 d^2 h + 0,006168 d^2 k + 0,01468 dh^2 - 0,04585 h^2 \quad \dots \dots \quad (10)$$

$$f = 245,09 + 1405,66 \frac{I}{h} + 231,11 \frac{h}{d} - 628,48 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (11)$$

$$v = 0,1104 d^2 + 0,01925 d^2 h + 0,01815 dh^2 - 0,04936 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (12)$$

Volume inside bark

$$f = 325,04 + 1322,62 \frac{I}{h} + 180,36 \frac{h}{d} - 551,55 \frac{h}{d^2} - 0,7566 K \quad \dots \dots \dots \quad (13)$$

$$v = 0,1039 d^2 + 0,01959 d^2 h + 0,005942 d^2 k + 0,01417 dh^2 - 0,04332 h^2 \quad \dots \dots \quad (14)$$

$$f = 245,57 + 1369,89 \frac{I}{h} + 219,34 \frac{h}{d} - 587,65 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (15)$$

$$v = 0,1076 d^2 + 0,01929 d^2 h + 0,01723 dh^2 - 0,04615 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (16)$$

Form factor and cubic volume of birch

Total volume outside bark

$$f = 302,45 + 1221,63 \frac{I}{h} + 155,44 \frac{h}{d} - 462,95 \frac{h}{d^2} - 5,864 B \quad \dots \dots \dots \quad (17)$$

$$v = 0,09595 d^2 + 0,02375 d^2 h + 0,01221 dh^2 - 0,03636 h^2 - 0,004605 dhb \quad \dots \dots \quad (18)$$

$$f = 109,01 + 1823,03 \frac{I}{h} + 277,56 \frac{h}{d} - 844,17 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (19)$$

$$v = 0,1432 d^2 + 0,008561 d^2 h + 0,02180 dh^2 - 0,06630 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (20)$$

Volume inside bark

$$f = 267,44 + 1139,98 \frac{I}{h} + 149,04 \frac{h}{d} - 406,04 \frac{h}{d^2} - 0,9224 B \quad \dots \dots \dots \quad (21)$$

$$v = 0,08953 d^2 + 0,02101 d^2 h + 0,01171 dh^2 - 0,03189 h^2 - 0,0007244 dhb \quad \dots \quad (22)$$

$$f = 237,03 + 1266,05 \frac{I}{h} + 162,72 \frac{h}{d} - 451,26 \frac{h}{d^2} \quad \dots \dots \dots \quad (23)$$

$$v = 0,09944 d^2 + 0,01862 d^2 h + 0,01278 dh^2 - 0,03544 h^2 \quad \dots \dots \dots \quad (24)$$

Ch. IV. Accuracy of the functions for Southern Sweden

The standard deviation of the form factor functions, and the standard error of the constants of the functions are shown in table 4 (p. 16). The standard deviation of the observed form factors of individual trees from those calculated (the standard deviation of the function) is by way of example for function (1) 7,05 per cent. The standard deviation of the observed form factors about their own average is 14,45 per cent, showing that the standard deviation has been greatly reduced by the correlation function.

The standard error of the constants of the functions has been computed and the values are given in table 4. The order of magnitude of the standard errors also indicates the order in which the variables are of importance in calculating the form factor. The variable having the lowest relative standard error is the most important one.

On comparing the standard errors of the constants it should be noted that the functions are based on different sample tree numbers.

Of greater interest than the standard deviation is the error that can be expected when computing the volume of several trees belonging to the same diameter class or the same stand. In order to illustrate this problem comparisons have been made both dimension class-wise and stand-wise between computed and observed form factors and cubic volumes. Let us first look at the former comparison.

The sample tree data on which the functions are based have been grouped in diameter classes of 3 cm width, and these again in height classes of 2 m width. For the dimension groups thus obtained a comparison has been made between the computed and the observed average form factors. The results of this comparison with the complete functions for the form factor inside bark (numbers 5, 13, and 21, p. 45) are given in tables 5—7 (p. 19—22). The difference between computed and observed form factor is expressed in percentage of the computed value. A positive difference here means, in accordance with common parlance, that the computed form factor is greater than the observed one.

Table 5 refers to pine and presents a very satisfying accordance between computed and observed values. The same is the case for the spruce in table 6.

Table 7 gives a corresponding comparison for birch. The accordance between computed and observed form factor is good, and there are no marked systematic tendencies.

The same comparisons with the corresponding functions for the form factor outside bark have yielded similar results, as is also the case for the shortened functions, but the differences are here on an average somewhat higher.

In the comparison of the volume of trees from the same stand, ten sample plots containing at least 20 sample trees per plot have been marked down by quotient and without special choosing, out of the data on which the function in question is based. On these sample plots 20 trees per plot chosen at random have been computed stem for stem with the help of the function in question. The cubic volume thus obtained per plot is compared in table 8 (p. 24) with the values yielded by sectional measurements (one metre sections), whereby the

difference is expressed in percentage of the computed cubic volume. As above, a positive difference signifies that the computed form factor is greater than the observed one. In the table has been indicated the number of the cubic volume function (p. 45), but it is evident that the comparison is also valid for the corresponding form factor function.

Supposing we regard the cubic volume obtained by the one-metre sectional measurements as correct, table 8 indicates that for pine and function (1), e. g., the different plots suffer from an error the numerical value of which varies between 0,11 and 3,99 per cent, and averages 1,76 per cent. It should be borne in mind in this connection that the number of sample trees per plot amounts for all species of trees to 20.

The table shows that the functions have yielded a very good estimate of the cubic volume. The complete functions have given more accurate results than the shortened functions, which, however, have yielded results sufficiently accurate for certain practical needs.

A comparison between the computation of the cubic volume according to the complete functions and the computation according to the form point method is of great interest. In the National Forest Survey going on at present, where the above-mentioned functions have been used for computing the cubic volume, an investigation has been undertaken with a view to establishing a comparison with the preceding survey, when the form point method was used. The result of this comparison, which refers to the cubic volume inside bark, is given in table 9 (p. 26). The data are chosen at random and constitute a quotient of the sample trees of the 1945 National Forest Survey of Blekinge, Kristianstad, and Malmöhus län. The computations have been made individually and without class divisions.

It appears from the table, that there are pronounced systematic differences between the methods. We shall here discuss in detail these differences in the light of earlier experience of the form point method.

For pine, the function has, with the exception of the two lowest diameter classes, given lower cubic volumes than the form point method. This difference shows a tendency to increase with increasing diameter. As yet, there are no test investigations of the form point method for Southern Sweden. In view of the general stem form type in this part of the country it seems probable that the form point method will be found to underrate the cubic volume of the pine in the lower diameter classes, and overrate it in the higher (JONSON 1928 a, PETTERSON 1926, cf. below).

For spruce the function has in the diameter class 20— given almost exactly the same cubic volume as the form point method. For the lower classes the function has yielded greater cubic volume than the form point method. For the higher diameter classes the case is the reverse. It appears from test investigations published by JONSON (JONSON 1928 a and b, National Forest Survey Committee 1932), that the form point method underrates the cubic volume of the spruce in the lower diameter classes and overrates it in the higher classes. The values obtained of this under- and overrating are of the same magnitude as the above-mentioned differences.

For birch the function has all along the line given lower cubic volumes than the form point method. The difference varies between 9,9 and 18,4 per cent, and

shows a distinct tendency to rise with increasing diameter. Tests have shown that the form point method, in computing birch, systematically gives far too high a cubic volume (PETRINI 1925, p. 156). The test investigation is however of limited extent, and its results cannot be generalized as for the magnitude of the overrating. For birch, the form point method yielded on an average about 8 per cent too high a cubic volume.

The discussion of the differences here obtained between the computing results of functions and form point method, in connection with earlier performed test investigations on the form point method seems to show that the functions will probably give a more accurate computation of cubic volumes than the form point method.

On comparison with the form point method, the greatest significance must be attached to the fact that the functions make possible an objective computation of cubic volumes, whereas the form point method is based on a subjective estimate: the determination of the point of attack of the wind in the crown (form point).

Ch. V. Functions for computing the volume of pine, spruce and birch in the whole of Sweden

In order to establish computing functions intended mainly to be used in the transition zone between Northern and Southern Sweden, a joint working-up has been performed of the sample tree data from Northern and Southern Sweden and covering the different species of trees.

The form factor functions obtained by correlation analysis and which have also been transformed to cubic volume functions, are below grouped together according to tree species, whereby the same signs have been used as for Southern Sweden (Cf. p. 45). The functions refer to trees with a diameter breast-high of more than 5 cm.

The applicability of the functions is further discussed in Ch. VI, p. 51.

Form factor and cubic volume of pine

Total volume outside bark

$$f = 451,70 + 1426,70 \frac{1}{h} + 31,33 \frac{h}{d} - 4,551 B - 0,8002 K \dots \dots \dots \quad (1)$$

$$v = 0,1121 d^2 + 0,02919 d^2 h + 0,006285 d^2 k + 0,002460 dh^2 - 0,003574 dhk \dots \dots \dots \quad (2)$$

$$f = 344,40 + 1308,56 \frac{1}{h} + 66,40 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (3)$$

$$v = 0,1028 d^2 + 0,02705 d^2 h + 0,005215 dh^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (4)$$

Volume inside bark

$$f = 476,82 + 864,68 \frac{I}{h} + 26,26 \frac{h}{d} + 0,8332 B - 0,9619 K \dots \dots \dots \quad (5)$$

$$v = 0,06791 d^2 + 0,02989 d^2 h + 0,007555 d^2 k + 0,002063 dh^2 + 0,0006544 dhk \dots \dots \dots \quad (6)$$

$$f = 434,54 + 769,61 \frac{I}{h} + 53,01 \frac{h}{d} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (7)$$

$$v = 0,06045 d^2 + 0,03413 d^2 h + 0,004163 dh^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (8)$$

*Form factor and cubic volume of spruce**Total volume outside bark*

$$f = 309,76 + 1385,38 \frac{I}{h} + 208,29 \frac{h}{d} - 640,41 \frac{h}{d^2} - 0,7477 K \dots \dots \dots \dots \dots \quad (9)$$

$$v = 0,1088 d^2 + 0,01846 d^2 h + 0,005873 d^2 k + 0,01636 dh^2 - 0,05030 h^2 \dots \dots \dots \dots \dots \quad (10)$$

$$f = 222,30 + 1463,59 \frac{I}{h} + 257,46 \frac{h}{d} - 715,27 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (11)$$

$$v = 0,1150 d^2 + 0,01746 d^2 h + 0,02022 dh^2 - 0,05618 h^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (12)$$

Volume inside bark

$$f = 306,60 + 1363,31 \frac{I}{h} + 199,71 \frac{h}{d} - 591,81 \frac{h}{d^2} - 0,7403 K \dots \dots \dots \dots \dots \quad (13)$$

$$v = 0,1071 d^2 + 0,01827 d^2 h + 0,005814 d^2 k + 0,01569 dh^2 - 0,04648 h^2 \dots \dots \dots \dots \dots \quad (14)$$

$$f = 221,51 + 1431,21 \frac{I}{h} + 244,14 \frac{h}{d} - 652,09 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (15)$$

$$v = 0,1124 d^2 + 0,01740 d^2 h + 0,01917 dh^2 - 0,05122 h^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (16)$$

*Form factor and cubic volume of birch**Total volume outside bark*

$$f = 323,27 + 1110,48 \frac{I}{h} + 135,64 \frac{h}{d} - 411,05 \frac{h}{d^2} - 5,533 B \dots \dots \dots \dots \dots \quad (17)$$

$$v = 0,08722 d^2 + 0,02539 d^2 h + 0,01065 dh^2 - 0,03228 h^2 - 0,004346 dhk \dots \dots \dots \dots \dots \quad (18)$$

$$f = 170,33 + 1661,17 \frac{I}{h} + 223,71 \frac{h}{d} - 713,75 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (19)$$

$$v = 0,1305 d^2 + 0,01338 d^2 h + 0,01757 dh^2 - 0,05606 h^2 \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \dots \quad (20)$$

Volume inside bark

$$f = 309,17 + 922,45 \frac{1}{h} + 119,90 \frac{h}{d} - 307,69 \frac{h}{d^2} - 1,168 B \dots \dots \dots \quad (21)$$

$$v = 0,07245 d^2 + 0,02428 d^2 h + 0,009417 dh^2 - 0,02417 h^2 - 0,0009177 dhb \dots \quad (22)$$

$$f = 277,32 + 1064,41 \frac{1}{h} + 132,93 \frac{h}{d} - 356,08 \frac{h}{d^2} \dots \dots \dots \quad (23)$$

$$v = 0,08360 d^2 + 0,02180 d^2 h + 0,01044 dh^2 - 0,02797 h^2 \dots \dots \dots \quad (24)$$

The standard deviation of the form factor functions and the standard error of the constants of the functions are shown in table 10 (p. 30).

Ch. VI. The practical use of the functions

The complete and more exact functions, which require knowledge of diameter, height, crown ratio (pine and spruce) and bark percentage (pine and birch), should as a rule be used in surveys where a more detailed account of the growing stock is needed. The shortened functions, with only diameter and height as variables, are intended for such practical surveys where the demand for precision is not so urgent.

The complete functions

In table 11 (p. 32) is made a comparison for certain standard trees between the functions for Northern, Southern, and the whole of Sweden. The diameters of the standard trees are 10, 20, 30 and 40 cm respectively, whereby the same diameter values are used for the comparison outside and inside bark. For the remaining variables of the functions have been chosen approximate average values according to the data for the whole of the country, and corresponding to each diameter. These are given in table 12 (p. 34). The comparison between the functions for the different zones is thus carried out with the same values of the independent variables, i.e., with the same trees.

The functions for the whole of Sweden are intended partly for the transition zone between Northern and Southern Sweden, partly for areas within Northern and Southern Sweden that show a strong deviation from the average conditions prevailing in the zone in question.

The arithmetical application of the computing functions is very simple, and will partly be dependent on the organization of the survey as a whole. Consequently no general rules can be laid down here.

Application of the complete and more intricate functions is shown in table 13 (p. 36). The example given refers to the derivation of the cubic volume inside bark of pine in Southern Sweden, including the use of both form factor function (6) and cubic volume function (7). The computation is performed according to diameter classes, and we suppose that average values for diameter, height, crown height and bark thickness have been established within each diameter class.

At the individual computation of the sample trees the procedures indicated above can of course be used, but in the case of large numbers of sample trees (> 1000 trees) and if modern statistical machines can be had, a method involving the use of punched cards is often to be preferred. In this case the computation is carried out according to the cubic volume function, and the special machine to be used is the so-called multiplier. The multiplier is part of both HOLLERITH's and POWER's sets of punched-card equipment.

The complete functions are used for the computation of cubic volume in the second National Forest Survey going on at present. For this purpose special tables have been drawn up where the cubic volume can easily be had after a double reference. These tables will probably be published in 1947.

The shortened functions

In table 11, a comparison corresponding to that of the complete functions has been made between Northern, Southern and the whole of Sweden.

For surveys where the bark percentage (pine and birch) and crown ratio (pine and spruce) show essential deviations from the average material on which the functions are based, these may cause systematic errors of importance. As for the spruce, the bark percentage is of no significance for the form factor, and with the birch the crown ratio is of small importance for it, and we can leave it out of consideration here. Table 14 (p. 38) refers to Northern and Southern Sweden, and shows the average bark percentage (B) and crown ratio (K) of the data for certain combinations of diameter and height. For the whole of the country the corresponding bark percentage and crown ratio are about midway between the values for Northern and Southern Sweden. By means of approximate calculations with the aid of the complete functions and approximate up-to-date values of crown ratio and bark percentage, an idea can be had of the magnitude of the systematic error, caused in a specifically given case by using the shortened instead of the complete functions.

For surveys where the bark percentage (pine and birch) and crown ratio (pine and spruce) strongly deviate from the data forming the basis of the functions (table 14), the complete functions should be used.

For certain practical wants simple computing tables, drawn up according to diameter and height, can be of great value. Such tables have consequently been drawn up with the help of functions (4), (8), (12), (16), (20) and (24) for Southern Sweden, and the corresponding functions for the whole of Sweden (tables I—VI).

Here is a translation of the Swedish table text of tables I—VI for Southern Sweden (pp. 56—67) and tables I—VI for the whole of Sweden (pp. 70—81).

Table I The cubic volume of pine outside bark

»	II	»	»	»	»	inside	»	(i.e., peeled volume)
»	III	»	»	»	»	spruce	outside	»
»	IV	»	»	»	»	inside	»	(i.e., peeled volume)
»	V	»	»	»	»	birch	outside	»
»	VI	»	»	»	»	inside	»	(i.e., peeled volume)

Diameter outside bark (inside bark) 1,3 m from the ground cm	Height from the ground in metres	Diameter outside bark (inside bark) 1,3 m from the ground cm
	Volume outside bark (inside bark), above stump, in cubic metres	

With the help of the shortened functions the volume increment can also be computed. Knowledge is here required of diameter and height of the tree at the beginning and end of the increment period. The method is used at the present National Forest Survey for computing the cubic volume increment during the last five-year period. However, this is not the place to discuss in detail the problem of computing the cubic volume increment.

In the present paper the author has confined himself to the problem of computing cubic volumes. But it is quite evident that in examining that question some attention has also with necessity been given to the lines along which the distribution of timber into different assortments should be carried out. It is implied that the methods for this distribution could profitably be conformed to the form factor functions presented above. In the choice of equation for the taper curve it would then be possible to direct the chief attention to attaining a good accommodation of that part of the stem which is most important from the view of cross-cutting (bucking-up); this would facilitate a solution of the problem satisfactory for practical needs.

At the Forest Research Institute taper tables have been established along these lines; it will probably be possible to publish these tables in the course of 1947.

KUBERINGSTABELLER.

TALL, GRAN OCH BJÖRK.

SÖDRA SVERIGE.

Tab. I. Tallens kubikmassa

Höjd över mark i meter																	Dia- meter på bark 1,3 m över mark cm		
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Volym på bark och över stubbe i kubikmeter																			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14		
0,175	0,184	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
198	208	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15		
221	232	0,244	0,256	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16		
246	258	271	284	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17		
271	285	299	313	0,328	0,342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18		
299	314	330	345	361	377	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19		
327	343	360	377	394	411	0,429	0,447	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20		
357	374	392	410	429	448	467	486	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21		
388	407	426	446	466	486	507	528	0,549	0,570	—	—	—	—	—	—	—	22		
420	440	461	482	504	525	547	570	593	616	—	—	—	—	—	—	—	23		
454	476	498	520	543	567	590	614	639	663	0,688	—	—	—	—	—	—	24		
489	513	536	561	585	610	635	661	687	713	740	—	—	—	—	—	—	25		
526	550	576	602	628	654	681	708	736	764	792	—	—	—	—	—	—	26		
563	590	617	644	672	700	729	758	787	817	847	0,878	—	—	—	—	—	27		
602	630	659	688	718	747	778	808	840	871	903	935	—	—	—	—	—	28		
642	672	703	734	765	796	828	861	894	927	961	995	—	—	—	—	—	29		
683	715	747	780	813	846	880	915	949	985	1,02	1,06	—	—	—	—	—	30		
726	760	794	828	863	898	934	970	1,01	1,04	1,08	1,12	1,16	—	—	—	—	31		
770	805	841	877	914	951	989	1,03	1,07	1,10	1,14	1,18	1,22	—	—	—	—	32		
815	852	890	928	967	1,01	1,05	1,09	1,13	1,17	1,21	1,25	1,29	—	—	—	—	33		
862	901	941	981	1,02	1,06	1,10	1,15	1,19	1,23	1,28	1,32	1,36	1,41	1,46	—	—	34		
909	950	992	1,03	1,08	1,12	1,16	1,21	1,25	1,30	1,34	1,39	1,44	1,48	1,53	—	—	35		
958	1,00	1,05	1,09	1,14	1,18	1,23	1,27	1,32	1,37	1,42	1,46	1,51	1,56	1,61	1,66	1,72	36		
I,01	I,05	I,10	I,15	I,19	I,24	I,29	I,34	I,39	I,44	I,49	I,54	I,59	I,64	I,69	I,75	I,80	—	37	
I,06	I,11	I,16	I,20	I,25	I,30	I,35	I,40	I,46	I,51	I,56	I,61	I,67	I,72	I,78	I,83	I,89	2,00	38	
I,11	I,16	I,21	I,26	I,32	I,37	I,42	I,47	I,53	I,58	I,64	I,69	I,75	I,80	I,86	I,92	I,98	2,10	39	
I,17	I,22	I,27	I,33	I,38	I,43	I,49	I,54	I,60	I,66	I,71	I,77	I,83	I,89	I,95	2,01	2,07	2,13	40	
I,22	I,28	I,33	I,39	I,44	I,50	I,56	I,62	I,67	I,73	I,79	I,85	I,91	I,98	2,04	2,10	2,16	2,23	41	
I,28	I,34	I,39	I,45	I,51	I,57	I,63	I,69	I,75	I,81	I,87	I,94	2,00	2,06	2,13	2,19	2,26	2,33	42	
I,34	I,40	I,46	I,52	I,58	I,64	I,70	I,76	I,83	I,89	I,96	2,02	2,09	2,15	2,22	2,29	2,36	2,43	43	
I,40	I,46	I,52	I,58	I,65	I,71	I,78	I,84	I,91	I,97	2,04	2,11	2,18	2,25	2,32	2,39	2,46	2,53	44	
I,52	I,59	I,65	I,72	I,79	I,86	I,93	2,00	2,07	2,14	2,22	2,29	2,36	2,44	2,51	2,59	2,66	2,74	46	
I,65	I,72	I,79	I,86	I,94	2,01	2,09	2,16	2,24	2,32	2,40	2,48	2,56	2,64	2,72	2,80	2,88	2,96	3,05	48
I,78	I,86	I,93	2,01	2,09	2,17	2,25	2,33	2,42	2,50	2,58	2,67	2,75	2,84	2,92	3,01	3,10	3,19	3,28	50
—	2,00	2,08	2,17	2,25	2,34	2,43	2,51	2,60	2,69	2,78	2,87	2,96	3,05	3,15	3,24	3,33	3,43	3,52	52
—	2,15	2,24	2,33	2,42	2,51	2,60	2,70	2,79	2,89	2,98	3,08	3,18	3,27	3,37	3,47	3,57	3,67	3,78	54
—	—	—	—	—	—	—	2,89	2,99	3,09	3,19	3,29	3,40	3,50	3,61	3,71	3,82	3,93	4,04	56
—	—	—	—	—	—	—	3,08	3,19	3,30	3,41	3,52	3,63	3,74	3,85	3,96	4,08	4,19	4,30	58
—	—	—	—	—	—	—	3,29	3,40	3,52	3,63	3,75	3,86	3,98	4,10	4,22	4,34	4,46	4,58	60

Tab. II. Tallens kubikmassa

Tab. III. Granens kubikmassa

Höjd över mark i meter																Dia- meter på bark 1,3 m Över mark cm		
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Volym på bark och över stubbe i kubikmeter																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
0,204	0,217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
228	243	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
253	269	0,285	0,302	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
280	297	315	333	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
307	325	345	364	0,385	0,406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
336	357	378	399	421	444	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	
365	387	409	432	456	480	0,505	0,531	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
396	419	443	468	493	519	546	573	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
428	453	478	505	532	560	588	618	0,648	0,678	—	—	—	—	—	—	—	22	
460	487	514	542	571	601	631	662	694	727	—	—	—	—	—	—	—	23	
494	522	552	582	612	644	676	709	743	778	0,813	—	—	—	—	—	—	24	
530	560	591	623	655	689	723	758	794	831	868	—	—	—	—	—	—	25	
566	598	630	664	699	734	770	808	846	884	924	—	—	—	—	—	—	26	
603	637	672	707	744	781	820	859	899	940	982	1,02	—	—	—	—	—	27	
641	677	713	751	789	829	869	910	953	996	1,04	1,08	—	—	—	—	—	28	
680	718	757	796	837	878	921	964	1,01	1,05	1,10	1,15	—	—	—	—	—	29	
720	760	800	842	885	928	973	1,02	1,06	1,11	1,16	1,21	—	—	—	—	—	30	
762	803	846	890	934	980	1,03	1,08	1,12	1,17	1,22	1,28	1,33	—	—	—	—	31	
804	847	892	938	984	1,03	1,08	1,13	1,18	1,23	1,29	1,34	1,40	—	—	—	—	32	
847	893	940	988	1,04	1,09	1,14	1,19	1,24	1,30	1,35	1,41	1,47	—	—	—	—	33	
892	940	989	1,04	1,09	1,14	1,20	1,25	1,31	1,36	1,42	1,48	1,54	1,60	1,66	—	—	34	
938	987	1,04	1,09	1,14	1,20	1,26	1,31	1,37	1,43	1,49	1,55	1,61	1,68	1,74	—	—	35	
984	1,04	1,09	1,14	1,20	1,26	1,32	1,38	1,44	1,50	1,56	1,62	1,69	1,76	1,82	1,89	1,96	36	
1,03	1,09	1,14	1,20	1,26	1,32	1,38	1,44	1,50	1,57	1,63	1,70	1,77	1,84	1,91	1,98	2,05	37	
1,08	1,14	1,20	1,25	1,32	1,38	1,44	1,50	1,57	1,64	1,70	1,77	1,84	1,92	1,99	2,06	2,14	2,22	
1,13	1,19	1,25	1,31	1,38	1,44	1,50	1,57	1,64	1,71	1,78	1,85	1,92	2,00	2,08	2,15	2,23	2,39	
1,18	1,24	1,31	1,37	1,44	1,50	1,57	1,64	1,71	1,78	1,86	1,93	2,01	2,08	2,16	2,24	2,32	2,41	
1,23	1,30	1,36	1,43	1,50	1,56	1,64	1,71	1,78	1,86	1,93	2,01	2,09	2,17	2,25	2,33	2,42	2,50	
1,29	1,35	1,42	1,49	1,56	1,63	1,70	1,78	1,86	1,93	2,01	2,09	2,17	2,26	2,34	2,43	2,51	2,60	
1,34	1,41	1,48	1,55	1,62	1,70	1,77	1,85	1,93	2,01	2,09	2,18	2,26	2,34	2,43	2,52	2,61	2,70	
1,40	1,47	1,54	1,61	1,69	1,77	1,84	1,92	2,01	2,09	2,17	2,26	2,35	2,44	2,53	2,62	2,71	2,80	
1,51	1,59	1,66	1,74	1,82	1,91	1,99	2,08	2,16	2,25	2,34	2,43	2,53	2,62	2,72	2,82	2,92	3,02	
1,63	1,71	1,79	1,88	1,96	2,05	2,14	2,23	2,32	2,42	2,52	2,61	2,71	2,81	2,92	3,02	3,13	3,24	
1,75	1,84	1,92	2,02	2,11	2,20	2,30	2,39	2,49	2,59	2,69	2,80	2,90	3,01	3,12	3,23	3,34	3,46	
—	1,97	2,06	2,16	2,26	2,36	2,46	2,56	2,66	2,77	2,88	2,99	3,10	3,22	3,33	3,45	3,57	3,69	
—	2,10	2,20	2,31	2,41	2,52	2,62	2,73	2,84	2,96	3,07	3,19	3,31	3,43	3,55	3,67	3,80	3,93	
—	—	—	—	—	—	—	2,91	3,03	3,15	3,27	3,39	3,52	3,64	3,77	3,90	4,04	4,17	
—	—	—	—	—	—	—	3,09	3,22	3,34	3,47	3,60	3,73	3,87	4,00	4,14	4,28	4,42	
—	—	—	—	—	—	—	3,28	3,41	3,54	3,68	3,82	3,96	4,10	4,24	4,38	4,53	4,68	

Tab. IV. Granens kubikmassa

Höjd över mark i meter																			Diameter under bark 1,3 m över mark cm
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Volym under bark och över stubbe i kubikmeter																			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
0,199	0,211	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
223	237	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
247	262	0,278	0,294	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
273	290	307	325	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
300	318	336	355	0,375	0,395	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
329	348	368	389	411	432	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
357	378	400	422	445	469	0,493	0,517	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
387	410	433	457	481	507	532	559	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
418	443	468	493	520	547	574	602	0,632	0,661	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
450	476	503	530	558	587	616	646	677	709	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
484	511	540	569	599	629	660	692	725	759	0,793	—	—	—	—	—	—	—	—	24
519	548	578	609	641	673	706	740	775	811	847	—	—	—	—	—	—	—	—	25
554	585	617	650	683	718	753	789	826	863	902	—	—	—	—	—	—	—	—	26
591	624	658	692	728	764	801	839	878	918	958	1,00	—	—	—	—	—	—	—	27
628	663	699	735	773	811	850	890	931	973	1,02	1,06	—	—	—	—	—	—	—	28
667	704	742	780	819	860	901	943	986	1,03	1,08	1,12	—	—	—	—	—	—	—	29
707	745	785	825	866	909	952	996	1,04	1,09	1,13	1,18	—	—	—	—	—	—	—	30
748	788	830	872	915	960	1,00	1,05	1,10	1,15	1,20	1,25	1,30	—	—	—	—	—	—	31
789	831	875	919	965	1,01	1,06	1,11	1,16	1,21	1,26	1,31	1,36	—	—	—	—	—	—	32
832	876	922	968	1,02	1,06	1,11	1,16	1,22	1,27	1,32	1,38	1,44	—	—	—	—	—	—	33
876	923	970	1,02	1,07	1,12	1,17	1,22	1,28	1,33	1,39	1,45	1,51	1,57	1,63	—	—	—	—	34
921	970	1,02	1,07	1,12	1,18	1,23	1,28	1,34	1,40	1,46	1,52	1,58	1,64	1,70	—	—	—	—	35
967	1,02	1,07	1,12	1,18	1,23	1,29	1,35	1,41	1,47	1,53	1,59	1,65	1,72	1,78	1,85	1,92	—	—	36
I,01	I,07	I,12	I,18	I,23	I,29	I,35	I,41	I,47	I,53	I,60	I,66	I,73	I,80	I,86	I,93	2,00	—	—	37
I,06	I,12	I,17	I,23	I,29	I,35	I,41	I,48	I,54	I,60	I,67	I,74	I,80	I,88	I,95	2,02	2,09	2,17	2,24	38
I,11	I,17	I,23	I,29	I,35	I,41	I,48	I,54	I,61	I,68	I,74	I,81	I,88	I,96	2,03	2,11	2,18	2,26	2,34	39
I,16	I,22	I,28	I,35	I,41	I,47	I,54	I,61	I,68	I,75	I,82	I,89	I,96	2,04	2,12	2,20	2,27	2,35	2,44	40
I,21	I,28	I,34	I,40	I,47	I,54	I,61	I,68	I,75	I,82	I,89	I,97	2,05	2,12	2,20	2,28	2,37	2,45	2,53	41
I,27	I,33	I,40	I,46	I,53	I,60	I,67	I,75	I,82	I,90	I,97	2,05	2,13	2,21	2,29	2,38	2,46	2,55	2,63	42
I,32	I,39	I,46	I,52	I,60	I,67	I,74	I,82	I,89	I,97	2,05	2,13	2,21	2,30	2,38	2,47	2,56	2,65	2,74	43
I,38	I,44	I,52	I,59	I,66	I,74	I,81	I,89	I,97	2,05	2,13	2,22	2,30	2,39	2,48	2,56	2,66	2,75	2,84	44
I,49	I,56	I,64	I,72	I,79	I,87	I,96	2,04	2,12	2,21	2,30	2,39	2,48	2,57	2,66	2,76	2,86	2,96	3,05	46
I,60	I,68	I,76	I,85	I,93	2,02	2,10	2,19	2,28	2,38	2,47	2,56	2,66	2,76	2,86	2,96	3,06	3,17	3,28	48
I,72	I,81	I,90	I,98	2,07	2,16	2,26	2,35	2,45	2,55	2,65	2,75	2,85	2,95	3,06	3,17	3,28	3,39	3,50	50
—	I,94	2,03	2,13	2,22	2,32	2,42	2,52	2,62	2,72	2,83	2,94	3,05	3,16	3,27	3,38	3,50	3,62	3,74	52
—	2,08	2,17	2,27	2,37	2,48	2,58	2,69	2,80	2,91	3,02	3,13	3,25	3,36	3,48	3,60	3,73	3,85	3,98	54
—	—	—	—	—	—	—	—	3,04	3,17	3,29	3,41	3,54	3,67	3,80	3,93	4,07	4,20	4,34	56
—	—	—	—	—	—	—	—	3,23	3,36	3,49	3,62	3,75	3,89	4,03	4,17	4,31	4,45	4,60	58

Höjd över mark i meter																	Diameter på bark 1,3 m över mark cm	
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Volym på bark och över stubbe i kubikmeter																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
0,181	0,193	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
201	215	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
222	236	0,252	0,268	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
243	259	276	293	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
265	282	300	319	0,338	0,358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
288	307	327	347	368	389	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	
311	331	352	374	396	419	0,443	0,467	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
335	357	379	402	426	450	475	501	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
360	383	407	431	456	482	509	537	0,565	0,595	—	—	—	—	—	—	—	22	
386	410	435	460	487	515	543	572	602	634	—	—	—	—	—	—	—	23	
412	437	464	491	519	548	578	609	641	674	0,708	—	—	—	—	—	—	24	
439	466	494	523	552	583	615	647	681	716	751	—	—	—	—	—	—	25	
466	495	524	554	586	618	651	686	721	757	795	—	—	—	—	—	—	26	
495	525	555	587	620	654	689	725	762	800	840	0,880	—	—	—	—	—	27	
524	555	587	620	655	690	727	765	804	844	884	927	—	—	—	—	—	28	
553	586	620	655	691	728	766	806	846	888	931	975	—	—	—	—	—	29	
583	617	652	689	727	766	806	847	889	933	977	I,02	—	—	—	—	—	30	
614	650	686	724	764	804	846	889	933	979	I,02	I,07	I,12	—	—	—	—	31	
645	682	720	760	801	843	887	932	978	I,02	I,07	I,12	I,17	—	—	—	—	32	
677	716	756	797	840	883	929	975	I,02	I,07	I,12	I,17	I,23	—	—	—	—	33	
710	750	792	835	879	925	972	I,02	I,07	I,12	I,17	I,23	I,28	I,34	I,40	—	—	34	
743	785	828	873	919	966	I,02	I,06	I,12	I,17	I,22	I,28	I,34	I,40	I,46	—	—	35	
778	821	866	912	960	I,01	I,06	I,11	I,16	I,22	I,28	I,33	I,39	I,45	I,52	I,58	I,64	36	
812	857	904	952	I,00	I,05	I,10	I,16	I,21	I,27	I,33	I,39	I,45	I,51	I,58	I,64	I,74	37	
848	894	942	992	I,04	I,10	I,15	I,21	I,26	I,32	I,38	I,44	I,51	I,57	I,64	I,71	I,78	I,85	
884	932	982	I,03	I,09	I,14	I,20	I,26	I,31	I,38	I,44	I,50	I,57	I,63	I,70	I,77	I,84	I,92	
921	971	I,02	I,08	I,13	I,19	I,24	I,30	I,37	I,43	I,49	I,56	I,63	I,70	I,77	I,84	I,91	I,99	
958	I,01	I,06	I,12	I,17	I,23	I,29	I,35	I,42	I,48	I,55	I,62	I,69	I,76	I,83	I,91	I,98	I,106	
996	I,05	I,10	I,16	I,22	I,28	I,34	I,40	I,47	I,54	I,60	I,68	I,75	I,82	I,90	I,97	I,105	I,113	
I,03	I,09	I,15	I,20	I,26	I,33	I,39	I,46	I,52	I,59	I,66	I,74	I,81	I,89	I,96	I,104	I,112	I,121	
I,07	I,13	I,19	I,25	I,31	I,38	I,44	I,51	I,58	I,65	I,72	I,80	I,87	I,95	I,103	I,111	I,120	I,128	
I,16	I,22	I,28	I,34	I,41	I,48	I,54	I,62	I,69	I,76	I,84	I,92	2,00	2,08	2,17	2,26	2,34	2,43	
I,24	I,30	I,37	I,44	I,51	I,58	I,65	I,73	I,80	I,88	I,96	2,05	2,13	2,22	2,31	2,40	2,50	2,59	
I,32	I,39	I,46	I,53	I,61	I,68	I,76	I,84	I,92	2,00	2,09	2,18	2,27	2,36	2,46	2,55	2,65	2,75	
—	I,48	I,56	I,63	I,71	I,79	I,87	I,96	2,04	2,13	2,22	2,31	2,41	2,50	2,60	2,70	2,81	2,91	
—	I,58	I,66	I,74	I,82	I,90	I,99	2,08	2,17	2,26	2,35	2,45	2,55	2,65	2,76	2,86	2,97	3,08	
—	—	—	—	—	—	—	2,20	2,29	2,39	2,49	2,59	2,70	2,80	2,91	3,02	3,14	3,25	
—	—	—	—	—	—	—	2,32	2,42	2,53	2,63	2,74	2,85	2,96	3,07	3,19	3,31	3,43	
—	—	—	—	—	—	—	2,45	2,56	2,66	2,77	2,88	3,00	3,12	3,23	3,36	3,48	3,60	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	

Höjd över mark i meter																			Diameter under bark 1,3 m över mark cm
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Volym under bark och över stubbe i kubikmeter																			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
0,169	0,179	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
190	202	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
212	224	0,237	0,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
235	249	263	277	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
259	273	288	304	0,320	0,336	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
285	301	317	334	351	369	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
310	327	345	363	382	401	0,421	0,441	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
337	356	375	394	414	435	456	477	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
365	385	406	427	448	470	493	516	0,539	0,563	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
394	415	437	460	483	506	530	555	580	606	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
424	447	470	494	519	544	570	596	623	650	0,678	—	—	—	—	—	—	—	—	24
456	480	505	531	557	584	611	639	667	696	726	—	—	—	—	—	—	—	—	25
488	514	540	567	595	624	652	682	712	743	774	—	—	—	—	—	—	—	—	26
521	549	577	606	635	665	696	727	759	791	824	0,858	—	—	—	—	—	—	—	27
555	584	614	645	676	707	740	773	806	841	876	911	—	—	—	—	—	—	—	28
591	622	653	685	718	751	785	820	856	892	928	966	—	—	—	—	—	—	—	29
627	659	692	726	760	796	832	868	906	944	982	I,02	—	—	—	—	—	—	—	30
664	698	733	768	805	842	880	918	957	997	I,04	I,08	I,12	—	—	—	—	—	—	31
702	738	774	812	850	889	928	968	I,01	I,05	I,09	I,14	I,18	—	—	—	—	—	—	32
741	779	817	856	896	937	978	I,02	I,06	I,11	I,15	I,20	I,24	—	—	—	—	—	—	33
782	821	861	902	944	987	I,03	I,08	I,12	I,17	I,21	I,26	I,31	I,41	—	—	—	—	—	34
823	864	906	949	993	I,04	I,08	I,13	I,18	I,22	I,27	I,32	I,37	I,42	I,48	—	—	—	—	35
865	908	953	998	I,04	I,09	I,14	I,19	I,24	I,28	I,34	I,39	I,44	I,49	I,55	I,60	I,66	—	—	36
908	954	I,00	I,05	I,09	I,14	I,19	I,24	I,29	I,35	I,40	I,45	I,51	I,56	I,62	I,68	I,74	—	—	37
953	I,00	I,05	I,10	I,15	I,20	I,25	I,30	I,36	I,41	I,46	I,52	I,58	I,64	I,70	I,75	I,82	I,88	I,94	38
999	I,05	I,10	I,15	I,20	I,25	I,31	I,36	I,42	I,47	I,53	I,59	I,65	I,71	I,77	I,83	I,90	I,96	2,02	39
I,04	I,10	I,15	I,20	I,26	I,31	I,37	I,42	I,48	I,54	I,60	I,66	I,72	I,78	I,85	I,91	I,98	2,04	2,11	40
I,09	I,14	I,20	I,26	I,31	I,37	I,43	I,48	I,54	I,61	I,67	I,73	I,80	I,86	I,93	I,99	2,06	2,13	2,20	41
I,14	I,20	I,25	I,31	I,37	I,43	I,49	I,55	I,61	I,68	I,74	I,80	I,87	I,94	2,01	2,08	2,15	2,22	2,29	42
I,19	I,25	I,31	I,36	I,43	I,49	I,55	I,61	I,68	I,74	I,81	I,88	I,95	2,02	2,09	2,16	2,23	2,31	2,38	43
I,24	I,30	I,36	I,42	I,49	I,55	I,62	I,68	I,75	I,82	I,89	I,96	2,03	2,10	2,17	2,25	2,32	2,40	2,48	44
I,34	I,41	I,47	I,54	I,61	I,68	I,75	I,82	I,89	I,96	2,04	2,11	2,19	2,27	2,34	2,42	2,50	2,59	2,67	46
I,45	I,52	I,59	I,66	I,74	I,81	I,88	I,96	2,04	2,12	2,19	2,28	2,36	2,44	2,52	2,61	2,69	2,78	2,87	48
I,56	I,64	I,71	I,79	I,87	I,94	2,02	2,10	2,19	2,27	2,36	2,44	2,53	2,62	2,71	2,80	2,89	2,98	3,08	50
—	I,76	I,84	I,92	2,00	2,09	2,17	2,26	2,35	2,43	2,52	2,62	2,71	2,80	2,90	2,99	3,09	3,19	3,29	52
—	I,88	I,97	2,06	2,14	2,23	2,32	2,42	2,51	2,60	2,70	2,79	2,89	2,99	3,09	3,19	3,30	3,40	3,51	54
—	—	—	—	—	—	—	2,58	2,68	2,78	2,88	2,98	3,08	3,19	3,30	3,40	3,51	3,62	3,74	56
—	—	—	—	—	—	—	2,74	2,85	2,95	3,06	3,17	3,28	3,39	3,50	3,62	3,73	3,85	3,97	58
—	—	—	—	—	—	—	2,92	3,03	3,14	3,25	3,37	3,48	3,60	3,72	3,84	3,96	4,08	4,21	60

KUBERINGSTABELLER.

TALL, GRAN OCH BJÖRK.

HELA SVERIGE.

Tab. I. Tallens kubikmassa

Höjd över mark i meter																	Diameter under bark 1,3 m över mark cm	
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Volym under bark och över stubbe i kubikmeter																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
0,187	0,196	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
213	224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
240	252	0,264	0,275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
269	282	295	308	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
299	313	328	342	0,357	0,372	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
332	348	364	380	396	413	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	
365	382	400	417	435	453	0,472	0,490	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
400	419	438	457	477	496	516	536	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
437	458	478	499	520	542	563	585	0,607	0,629	—	—	—	—	—	—	—	22	
475	497	520	543	566	589	612	635	659	683	—	—	—	—	—	—	—	23	
515	539	564	588	613	638	663	688	714	740	0,766	—	—	—	—	—	—	24	
558	584	610	636	663	690	717	744	772	799	827	—	—	—	—	—	—	25	
601	629	657	685	714	743	772	801	830	860	890	—	—	—	—	—	—	26	
646	676	706	737	768	798	830	861	892	924	956	0,988	—	—	—	—	—	27	
693	725	757	790	822	855	888	922	955	989	1,02	1,06	—	—	—	—	—	28	
741	775	810	844	879	914	950	986	1,02	1,06	1,09	1,13	—	—	—	—	—	29	
791	827	864	900	938	975	1,01	1,05	1,09	1,13	1,16	1,20	—	—	—	—	—	30	
842	881	920	959	998	1,04	1,08	1,12	1,16	1,20	1,24	1,28	1,32	—	—	—	—	31	
895	936	977	1,02	1,06	1,10	1,14	1,19	1,23	1,27	1,32	1,36	1,40	—	—	—	—	32	
950	993	1,04	1,08	1,12	1,17	1,21	1,26	1,30	1,35	1,40	1,44	1,49	—	—	—	—	33	
1,01	1,05	1,10	1,14	1,19	1,24	1,29	1,33	1,38	1,43	1,48	1,53	1,58	1,62	1,67	—	—	34	
1,06	1,11	1,16	1,21	1,26	1,31	1,36	1,41	1,46	1,51	1,56	1,61	1,66	1,72	1,77	—	—	35	
1,12	1,18	1,23	1,28	1,33	1,38	1,43	1,49	1,54	1,59	1,65	1,70	1,76	1,81	1,86	1,92	1,98	36	
1,18	1,24	1,29	1,35	1,40	1,46	1,51	1,57	1,62	1,68	1,74	1,79	1,85	1,91	1,96	2,02	2,08	37	
1,25	1,30	1,36	1,42	1,48	1,53	1,59	1,65	1,71	1,77	1,83	1,89	1,95	2,01	2,07	2,13	2,19	2,25	
1,31	1,37	1,43	1,49	1,55	1,61	1,67	1,73	1,80	1,86	1,92	1,98	2,04	2,11	2,17	2,24	2,30	2,36	
1,38	1,44	1,50	1,57	1,63	1,69	1,76	1,82	1,88	1,95	2,02	2,08	2,15	2,21	2,28	2,35	2,41	2,48	
1,45	1,51	1,58	1,64	1,71	1,78	1,84	1,91	1,98	2,04	2,11	2,18	2,25	2,32	2,39	2,46	2,53	2,60	
1,52	1,58	1,65	1,72	1,79	1,86	1,93	2,00	2,07	2,14	2,21	2,28	2,36	2,43	2,50	2,57	2,65	2,72	
1,59	1,66	1,73	1,80	1,87	1,95	2,02	2,09	2,17	2,24	2,31	2,39	2,46	2,54	2,62	2,69	2,77	2,84	
1,66	1,73	1,81	1,88	1,96	2,04	2,11	2,19	2,26	2,34	2,42	2,50	2,58	2,66	2,73	2,81	2,89	2,97	
1,81	1,89	1,97	2,05	2,14	2,22	2,30	2,38	2,47	2,55	2,64	2,72	2,80	2,89	2,98	3,06	3,15	3,24	
1,97	2,05	2,14	2,23	2,32	2,41	2,50	2,59	2,68	2,77	2,86	2,95	3,04	3,14	3,23	3,32	3,42	3,51	
2,13	2,22	2,32	2,41	2,51	2,61	2,70	2,80	2,90	3,00	3,09	3,19	3,29	3,39	3,49	3,59	3,69	3,79	
—	2,40	2,50	2,61	2,71	2,81	2,92	3,02	3,13	3,23	3,34	3,44	3,55	3,66	3,77	3,88	3,98	4,09	
—	2,58	2,69	2,80	2,92	3,03	3,14	3,25	3,36	3,48	3,59	3,70	3,82	3,93	4,05	4,17	4,28	4,40	
—	—	—	—	—	—	—	—	3,49	3,61	3,73	3,85	3,98	4,10	4,22	4,34	4,47	4,59	
—	—	—	—	—	—	—	—	3,74	3,87	3,99	4,12	4,26	4,39	4,52	4,65	4,78	4,92	
—	—	—	—	—	—	—	—	3,99	4,13	4,27	4,40	4,54	4,68	4,82	4,96	5,10	5,25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,39	5,53	

Tab. III. Granens kubikmassa

Höjd över mark i meter																	Dia- meter på bark 1,3 m över mark cm		
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Volym på bark och över stubbe i kubikmeter																			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14		
0,208	0,221	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
232	247	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15		
257	274	0,291	0,308	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16		
283	301	320	339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17		
310	330	350	370	0,392	0,414	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18		
340	361	382	405	428	452	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19		
368	391	414	438	463	488	0,514	0,541	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20		
398	422	447	473	499	527	555	583	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21		
430	455	482	510	538	567	597	627	0,659	0,691	—	—	—	—	—	—	—	22		
461	489	517	547	577	608	639	672	705	739	—	—	—	—	—	—	—	23		
495	524	554	585	617	650	684	718	754	790	0,827	—	—	—	—	—	—	24		
530	561	593	626	660	694	730	766	804	842	881	—	—	—	—	—	—	25		
565	598	632	666	702	739	776	815	854	895	936	—	—	—	—	—	—	26		
601	636	672	709	746	785	825	866	907	950	993	I,04	—	—	—	—	—	27		
638	675	713	751	791	832	874	916	960	I,00	I,05	I,10	—	—	—	—	—	28		
677	715	755	796	838	880	924	969	I,02	I,06	I,11	I,16	—	—	—	—	—	29		
716	756	798	840	884	929	975	I,02	I,07	I,12	I,17	I,22	—	—	—	—	—	30		
756	798	842	887	933	980	I,03	I,08	I,13	I,18	I,23	I,29	I,34	—	—	—	—	31		
797	841	887	934	982	I,03	I,08	I,13	I,18	I,24	I,30	I,35	I,41	—	—	—	—	32		
839	885	933	982	I,03	I,08	I,14	I,19	I,24	I,30	I,36	I,42	I,48	—	—	—	—	33		
883	931	981	I,03	I,08	I,14	I,19	I,25	I,31	I,36	I,42	I,49	I,55	I,61	I,68	—	—	34		
927	977	I,03	I,08	I,14	I,19	I,25	I,31	I,37	I,43	I,49	I,56	I,62	I,69	I,76	—	—	35		
972	I,02	I,08	I,14	I,19	I,25	I,31	I,37	I,43	I,50	I,56	I,63	I,70	I,76	I,83	I,91	I,98	36		
I,02	I,07	I,13	I,19	I,25	I,31	I,37	I,43	I,50	I,56	I,63	I,70	I,77	I,84	I,91	I,99	2,06	37		
I,06	I,12	I,18	I,24	I,30	I,37	I,43	I,50	I,56	I,63	I,70	I,77	I,85	I,92	2,00	2,07	2,15	2,23	2,31	38
I,11	I,17	I,23	I,30	I,36	I,43	I,49	I,56	I,63	I,70	I,78	I,85	I,92	2,00	2,08	2,16	2,24	2,32	2,41	39
I,16	I,22	I,29	I,35	I,42	I,49	I,56	I,63	I,70	I,77	I,85	I,93	2,00	2,08	2,17	2,25	2,33	2,42	2,51	40
I,21	I,28	I,34	I,41	I,48	I,55	I,62	I,69	I,77	I,84	I,92	2,00	2,08	2,17	2,25	2,34	2,42	2,51	2,60	41
I,26	I,33	I,40	I,47	I,54	I,61	I,69	I,76	I,84	I,92	2,00	2,08	2,17	2,25	2,34	2,43	2,52	2,61	2,70	42
I,32	I,38	I,46	I,53	I,60	I,68	I,75	I,83	I,91	2,00	2,08	2,16	2,25	2,34	2,43	2,52	2,61	2,71	2,80	43
I,37	I,44	I,51	I,59	I,66	I,74	I,82	I,90	I,99	2,07	2,16	2,25	2,34	2,43	2,52	2,62	2,71	2,81	2,91	44
I,48	I,56	I,63	I,71	I,80	I,88	I,96	2,05	2,14	2,23	2,32	2,41	2,51	2,61	2,71	2,81	2,91	3,01	3,12	46
I,59	I,67	I,76	I,84	I,93	2,02	2,11	2,20	2,30	2,39	2,49	2,59	2,69	2,79	2,90	3,01	3,12	3,22	3,34	48
I,71	I,80	I,88	I,98	2,07	2,16	2,26	2,36	2,46	2,56	2,66	2,77	2,88	2,98	3,10	3,21	3,32	3,44	3,56	50
—	I,92	2,02	2,11	2,21	2,31	2,41	2,52	2,62	2,73	2,84	2,95	3,07	3,18	3,30	3,42	3,54	3,67	3,79	52
—	2,05	2,15	2,26	2,36	2,46	2,57	2,68	2,79	2,91	3,02	3,14	3,26	3,39	3,51	3,64	3,76	3,90	4,03	54
—	—	—	—	—	—	—	2,85	2,97	3,09	3,22	3,34	3,47	3,60	3,73	3,86	4,00	4,13	4,27	56
—	—	—	—	—	—	—	3,03	3,15	3,28	3,41	3,54	3,67	3,81	3,95	4,09	4,23	4,38	4,52	58
—	—	—	—	—	—	—	3,21	3,34	3,47	3,61	3,75	3,89	4,03	4,18	4,32	4,47	4,62	4,78	60

Höjd över mark i meter																			Dia- meter under bark 1,3 m över mark cm
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Volym under bark och över stubbe i kubikmeter																			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
0,202	0,215	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
226	241	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
250	266	0,283	0,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
276	294	311	330	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
302	321	340	360	0,381	0,402	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
331	351	372	394	416	439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
359	381	403	426	450	475	0,500	0,526	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
388	412	436	461	486	512	539	567	610	0,640	0,671	—	—	—	—	—	—	—	—	22
419	444	470	496	524	552	580	610	653	686	718	—	—	—	—	—	—	—	—	23
450	477	504	533	562	591	622	653	699	733	768	0,804	—	—	—	—	—	—	—	24
483	511	540	570	601	633	665	699	733	768	804	—	—	—	—	—	—	—	—	25
517	547	578	610	643	676	711	746	782	819	857	—	—	—	—	—	—	—	—	26
551	583	616	650	684	720	756	793	832	871	910	—	—	—	—	—	—	—	—	27
587	621	656	691	728	765	803	843	883	924	966	I,01	—	—	—	—	—	—	—	28
624	659	696	733	771	811	851	892	935	978	I,02	I,07	—	—	—	—	—	—	—	29
661	699	737	776	817	858	901	944	989	I,03	I,08	I,13	—	—	—	—	—	—	—	30
699	739	779	820	863	906	951	996	I,04	I,09	I,14	I,19	—	—	—	—	—	—	—	31
739	780	822	866	910	956	I,00	I,05	I,10	I,15	I,20	I,25	I,30	—	—	—	—	—	—	32
779	822	866	912	958	I,01	I,05	I,10	I,16	I,21	I,26	I,32	I,37	—	—	—	—	—	—	33
820	866	912	959	I,01	I,06	I,11	I,16	I,21	I,27	I,32	I,38	I,44	—	—	—	—	—	—	34
863	910	959	I,01	I,06	I,11	I,16	I,22	I,27	I,33	I,39	I,45	I,51	I,57	I,63	—	—	—	—	35
906	956	I,01	I,06	I,11	I,16	I,22	I,28	I,34	I,39	I,45	I,52	I,58	I,64	I,71	—	—	—	—	36
951	I,00	I,06	I,11	I,16	I,22	I,28	I,34	I,40	I,46	I,52	I,59	I,65	I,72	I,79	I,86	I,92	—	—	37
996	I,05	I,10	I,16	I,22	I,28	I,34	I,40	I,46	I,52	I,59	I,66	I,72	I,79	I,86	I,94	2,01	—	—	38
I,04	I,10	I,16	I,21	I,27	I,33	I,40	I,46	I,52	I,59	I,66	I,73	I,80	I,87	I,94	2,02	2,10	2,17	2,25	39
I,09	I,15	I,21	I,27	I,33	I,39	I,46	I,52	I,59	I,66	I,73	I,80	I,88	I,95	2,03	2,10	2,18	2,26	2,34	40
I,14	I,20	I,26	I,32	I,39	I,45	I,52	I,59	I,66	I,73	I,80	I,88	I,95	2,03	2,11	2,19	2,27	2,36	2,44	41
I,19	I,25	I,31	I,38	I,45	I,51	I,58	I,66	I,73	I,80	I,88	I,95	2,03	2,11	2,19	2,28	2,36	2,45	2,53	42
I,24	I,30	I,37	I,44	I,51	I,58	I,65	I,72	I,80	I,87	I,95	2,03	2,11	2,20	2,28	2,36	2,45	2,54	2,63	43
I,29	I,36	I,42	I,50	I,57	I,64	I,72	I,79	I,87	I,95	2,03	2,11	2,20	2,28	2,37	2,46	2,55	2,64	2,73	44
I,34	I,41	I,48	I,56	I,63	I,70	I,78	I,86	I,94	2,02	2,11	2,19	2,28	2,37	2,46	2,55	2,64	2,74	2,83	45
I,45	I,52	I,60	I,68	I,76	I,84	I,92	2,00	2,09	2,18	2,27	2,36	2,45	2,54	2,64	2,74	2,84	2,94	3,04	46
I,56	I,64	I,72	I,80	I,89	I,98	2,06	2,15	2,24	2,34	2,43	2,53	2,63	2,73	2,83	2,93	3,04	3,14	3,25	48
I,68	I,76	I,85	I,94	2,02	2,12	2,21	2,30	2,40	2,50	2,60	2,70	2,81	2,91	3,02	3,13	3,24	3,36	3,47	50
—	I,89	I,98	2,07	2,17	2,26	2,36	2,46	2,57	2,67	2,78	2,89	3,00	3,11	3,22	3,34	3,46	3,58	3,70	52
—	2,02	2,11	2,21	2,31	2,42	2,52	2,63	2,74	2,85	2,96	3,07	3,19	3,31	3,43	3,55	3,68	3,80	3,93	54
—	—	—	—	—	—	—	2,80	2,91	3,03	3,15	3,27	3,39	3,52	3,64	3,77	3,90	4,04	4,17	56
—	—	—	—	—	—	—	2,97	3,09	3,21	3,34	3,46	3,59	3,73	3,86	4,00	4,13	4,27	4,42	58
—	—	—	—	—	—	—	3,14	3,27	3,40	3,53	3,67	3,80	3,94	4,08	4,23	4,37	4,52	4,67	60

Tab. V. Björkens kubikmassa

Höjd över mark i meter																	Dia- meter under bark 1,3 m över mark cm	
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Volym under bark och över stubbe i kubikmeter																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
0,168	0,177	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
189	200	—	—	0,235	0,248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
211	223	0,235	0,248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
235	248	261	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
259	274	288	303	0,318	0,334	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
286	302	318	334	351	367	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	
313	329	347	364	382	400	0,419	0,438	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
341	359	377	396	416	435	455	476	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
370	390	410	430	451	472	494	516	0,538	0,561	—	—	—	—	—	—	—	22	
400	421	443	465	487	510	533	556	580	605	—	—	—	—	—	—	—	23	
432	454	477	501	525	549	574	599	625	651	0,577	—	—	—	—	—	—	24	
465	489	514	539	564	590	617	643	671	699	727	—	—	—	—	—	—	25	
499	524	550	577	604	632	660	689	718	747	777	—	—	—	—	—	—	26	
534	561	589	617	646	676	705	736	767	798	830	0,862	—	—	—	—	—	27	
570	599	628	658	689	720	752	784	816	850	883	918	—	—	—	—	—	28	
607	638	669	701	733	766	800	834	868	903	939	975	—	—	—	—	—	29	
645	677	710	744	778	813	848	884	921	958	995	I,03	—	—	—	—	—	30	
684	719	754	789	825	862	899	937	975	I,01	I,05	I,09	I,13	—	—	—	—	31	
725	761	797	835	873	911	950	990	I,03	I,07	I,11	I,16	I,20	—	—	—	—	32	
766	804	843	882	922	962	I,00	I,05	I,09	I,13	I,17	I,22	I,26	—	—	—	—	33	
809	849	890	931	973	I,02	I,06	I,10	I,15	I,19	I,24	I,28	I,33	I,38	I,43	—	—	34	
853	895	937	981	I,02	I,07	I,11	I,16	I,21	I,25	I,30	I,35	I,40	I,45	I,50	—	—	35	
898	942	987	I,03	I,08	I,12	I,17	I,22	I,27	I,32	I,37	I,42	I,47	I,52	I,58	I,63	I,68	36	
944	990	I,04	I,08	I,13	I,18	I,23	I,28	I,33	I,38	I,44	I,49	I,54	I,60	I,65	I,71	I,77	37	
992	I,04	I,09	I,14	I,19	I,24	I,29	I,34	I,40	I,45	I,51	I,56	I,62	I,67	I,73	I,79	I,85	I,91	I,97
I,04	I,09	I,14	I,19	I,25	I,30	I,35	I,41	I,46	I,52	I,58	I,63	I,69	I,75	I,81	I,87	I,94	2,00	2,06
I,09	I,14	I,20	I,25	I,30	I,36	I,42	I,47	I,53	I,59	I,65	I,71	I,77	I,83	I,89	I,96	2,02	2,09	2,15
I,14	I,19	I,25	I,31	I,36	I,42	I,48	I,54	I,60	I,66	I,72	I,78	I,85	I,91	I,98	2,04	2,11	2,18	2,25
I,19	I,25	I,31	I,36	I,42	I,48	I,55	I,61	I,67	I,73	I,80	I,86	I,93	2,00	2,06	2,13	2,20	2,27	2,34
I,24	I,30	I,36	I,42	I,49	I,55	I,61	I,68	I,74	I,81	I,88	I,94	2,01	2,08	2,15	2,22	2,29	2,37	2,44
I,30	I,36	I,42	I,49	I,55	I,62	I,68	I,75	I,82	I,89	I,95	2,02	2,10	2,17	2,24	2,31	2,39	2,46	2,54
I,41	I,48	I,54	I,61	I,68	I,75	I,82	I,89	I,97	2,04	2,12	2,19	2,27	2,35	2,42	2,50	2,58	2,66	2,75
I,53	I,60	I,67	I,74	I,82	I,89	I,97	2,05	2,13	2,20	2,28	2,37	2,45	2,53	2,61	2,70	2,78	2,87	2,96
I,65	I,72	I,80	I,88	I,96	2,04	2,12	2,20	2,29	2,37	2,46	2,54	2,63	2,72	2,81	2,90	2,99	3,08	3,18
—	I,85	I,94	2,02	2,11	2,19	2,28	2,37	2,46	2,55	2,64	2,73	2,83	2,92	3,02	3,11	3,21	3,31	3,41
—	I,99	2,08	2,17	2,26	2,35	2,44	2,54	2,63	2,73	2,83	2,92	3,02	3,12	3,23	3,33	3,43	3,54	3,64
—	—	—	—	—	—	—	2,71	2,81	2,92	3,02	3,12	3,23	3,34	3,44	3,55	3,66	3,77	3,89
—	—	—	—	—	—	—	2,89	3,00	3,11	3,22	3,33	3,44	3,56	3,67	3,78	3,90	4,02	4,14
—	—	—	—	—	—	—	3,08	3,19	3,31	3,42	3,54	3,66	3,78	3,90	4,02	4,15	4,40	60